

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 27. júna 2007

o štátnej pomoci Rakúska C 50/2006 (ex NN 68/2006, CP 102/2006) v prospech spoločnosti BAWAG-PSK

[oznámené pod číslom K(2007) 3038]

(Iba nemecké znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2008/263/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ⁽¹⁾,

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky ⁽²⁾ v súlade s uvedenými ustanoveniami a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. POSTUP

(1) Po tom, ako sa v tlači objavili správy o finančných ťažkostiach spoločnosti *Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse Aktiengesellschaft* (ďalej len „BAWAG-PSK“), Komisia 5. mája 2006 požiadala Rakúsko o poskytnutie informácií. Ešte v ten istý deň Komisia dostala list od rakúskych orgánov s informáciou o tom, že štát prevzal záruku za BAWAG-PSK.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené Aktom o prístupí z roku 2003.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 232, 30.12.2006, s. 11.

(2) Listom z 30. mája 2006 Komisia požiadala Rakúsko o poskytnutie ďalších informácií. Rakúske orgány odpovedali listom zo 16. júna 2006.

(3) V dňoch 27. júna a 4. decembra 2006 sa uskutočnili rokovania medzi predstaviteľmi rakúskych orgánov a spoločnosti BAWAG-PSK. Po týchto stretnutiach Rakúsko v listoch z 18. júla a 21. septembra 2006 zaslalo dodatočné informácie.

(4) Listom z 22. novembra 2006 Komisia informovala Rakúsko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

(5) V zverejnení tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽³⁾ Komisia požiadala zúčastnené strany o vyjadrenie, ale nedostala žiadne stanovisko.

(6) Na žiadosť Komisie o poskytnutie informácií Rakúsko predložilo v listoch z 31. decembra 2006 a 31. januára 2007 ďalšie informácie.

(7) V dňoch 28. februára, 30. marca, 25. apríla a 8. mája 2007 sa uskutočnili rokovania medzi predstaviteľmi rakúskych orgánov, BAWAG-PSK a spoločnosti Cerberus. Po týchto rokovaníach oznámilo Rakúsko v listoch z 28. marca, 19. apríla, 4. mája, 21. mája a 31. mája, ako aj z 13. júna 2007 ďalšie informácie.

⁽³⁾ Pozri poznámku pod čiarou 2.

II. SÚVISLOSTI

BAWAG-PSK

(8) BAWAG-PSK je štvrtá najväčšia rakúska banka. Ako bankový a finančný koncern, ktorý nie je kótovaný na burze, vyvíja činnosť vo všetkých oblastiach finančných služieb v Rakúsku i zahraničí. Prevádzkuje najväčšiu centrálnu riadenú tuzemskú sieť pobočiek (okolo 157 pobočiek BAWAGu a 1 300 poštových filiálok) a má 1,2 mil. súkromných a viac ako 60 000 firemných klientov. Bilančná suma k 31. decembru 2005 dosahovala 53 mld. EUR, pričom vklady dosahovali približne 18 mld. EUR.

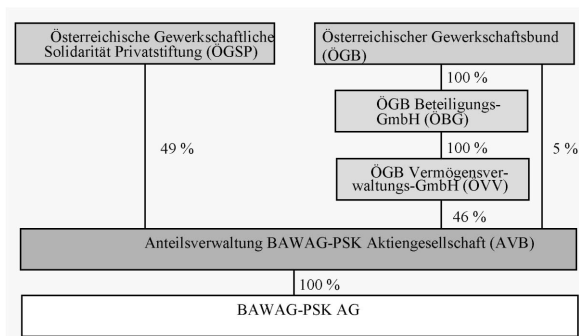
(9) V tabuľke č. I sa uvádza prehľad najdôležitejších ukazovateľov BAWAG-PSK v období od roku 2004 do 2006:

Tabuľka 1

BAWAG-PSK	Bilančná suma (v mld. EUR)	Počet zamestnancov	Vklady (v mld. EUR)	Operačný výsledok (v mil. EUR)	Ročný zisk (v mil. EUR)
2004	56,3	6 275	18,7	280	160,3
2005	57,9	6 632	18,2	217	6,2
2006	50,8	6 670	14,6	140	40,4

(10) Do roku 2006 sa BAWAG-PSK nachádzala vo výhradnom vlastníctve rakúskeho odborového zväzu (Österreichischer Gewerkschaftsbund, ÖGB) ⁽⁴⁾. História banky sa začala písať v roku 1922, keď bola založená *Arbeiterbank* (Robotnícka banka), ktorá mala spravovať majetok odborových organizácií a spotrebných družstiev. Po druhej svetovej vojne rakúske odbory banku znovu otvorili.

(11) V decembri 2005 bola štruktúra vlastníkov BAWAG-PSK takáto:

⁽⁴⁾ V priamom vlastníctve ÖGB sa nachádza 51 % podielov spoločnosti a v nepriamom – prostredníctvom jeho súkromnej nadácie Österreichische Gewerkschaftliche Solidarität Privatstiftung (ÖGSP) – 49 % podielov. ÖGB je zakladateľom ÖGSP.

(12) Dňa 1. augusta 2005 (dohoda o rozdelení a prevzatí) BAWAG odčlenila celú bankovú prevádzku. Banková prevádzka BAWAGu prešla na novú spoločnosť s názvom BAWAG-PSK. Spoločnosť, ktorá majetok previedla (BAWAG), sa potom transformovala na podielovú správčovskú spoločnosť (AVB). Majetok, ktorý v AVB (bývalý BAWAG) zostal, tvorí popri cenných papieroch hlavne 100 percentný podiel v spoločnosti BAWAG-PSK. Na strane pasív zostala v súvahe časť záväzkov BAWAG-u voči úverovým inštitúciám vo výške [...] ^(*) mld. EUR, ako aj časť vlastného imania BAWAG-u.

(13) K 31. decembru 2005 tvorili pohľadávky spoločnosti BAWAG-PSK voči priamym a nepriamym podielovým vlastníkom [...] mld. EUR ⁽⁵⁾. Hodnota týchto pohľadávok závisela v prvom rade od výšky ceny dosiahnutej za predaj podielov v BAWAG-PSK. Na to, aby sa dosiahla plná hodnota podielov, potenciálny kupec by musel investovať spolu okolo [...] mld. EUR ⁽⁶⁾.

(14) BAWAG-PSK má domáci trh rozdelený na päť hlavných oblastí činnosti:

a) segment privátnych klientov obsahuje retailové obchody, predaj produktov prostredníctvom poštových filiálok, mobilný predaj a e-banking. Klientmi tohto segmentu sú osoby so závislou zárobkovou činnosťou, malé a stredné podniky,

b) segment firemných klientov zahŕňa inštitucionálnych klientov a sociálne poisťovne, ako aj veľkých tuzemských a medzinárodných klientov. Z klientov, ktorí majú sídlo v Rakúsku, patria do tohto segmentu tí, ktorí vykazujú bilančný obrat vyšší ako 4 mil. EUR,

c) segment verejný sektor zahŕňa hlavne úverové obchody a platobné služby pre spolkovú vládu, spolkové krajiny a rakúske obce,

^(*) Podnikové tajomstvo.

⁽⁵⁾ Hlavný podiel týchto pohľadávok tvorili dva nezabezpečené úvery poskytnuté spoločnosti AVB vo forme kontokorentných úverov v celkovej výške 1,531 mld. EUR a dva úvery pre ÖGSP vo forme kontokorentných úverov v celkovej výške [...] mil. EUR.

⁽⁶⁾ Výška predajnej ceny a potrebná kapitálová dotácia pre BAWAG-PSK.

- d) k segmentu kapitálového trhu patrí činnosť skupiny v oblasti Treasury, bankové účtovníctvo, ako aj správa majetku a fondov a emisná činnosť,
- e) segment nehnuteľnosti a lízingové obchody obsahuje činnosť dcérskych podnikov, ktoré podnikajú v tejto oblasti, a financovanie úverov na projekty výstavby nehnuteľností, ktoré sa poskytujú hlavne firemným klientom.
- (15) V roku 2005 boli podiely BAWAG-PSK na trhu podľa jednotlivých produktov v Rakúsku takéto:

Tabuľka 2

Produkty podľa predmetu činnosti		Podiel na trhu
vkladové obchody s tuzemskými klientmi	privátni klienti	12 %
	firemní klienti	8 %
úvery tuzemským klientom vrátane hypotekárnych úverov	privátni klienti	6 %
	firemní klienti	8 %
	verejný sektor	25 %
platobné karty (privátni klienti)	debetné karty	13 %
	kreditné karty	11 %
lízingové obchody		7 %
kapitálový trh		5 %

- (16) BAWAG-PSK má ako [...] poskytovateľ bankových služieb pre verejný sektor veľmi silnú pozíciu. [...] vládnych úhrad a výplát pre štátnych zamestnancov sa realizuje prostredníctvom tejto banky.
- (17) Okrem toho je BAWAG-PSK prostredníctvom BAWAG Versicherung AG a PSK Versicherung AG⁽⁷⁾ zastúpená v poisťovacom sektore a prostredníctvom BAWAG-PSK Immobilien AG, reťazca obchodov s obuvou Stiefelkönig a televízneho vysielateľa ATV Privat-TV Services aj v oblasti nebankových služieb.

⁽⁷⁾ BAWAG Versicherung AG a PSK Versicherung AG majú podiel vo výške [...] % na rakúskom trhu životného poistenia.

- (18) Banka expandovala aj na medzinárodnej úrovni. Podiel majetku zahraničných pobočiek vzrástol z asi [...] % v roku 1995 na asi [...] % a o niečo viac ako [...] %, ak zarátame dcérske spoločnosti, v roku 2004. Banka má dcérske spoločnosti alebo majetkové účasti v Českej republike, na Slovensku, v Slovinsku, Maďarsku, na Malte a v Lýbii. Jej podiely na trhu v nových členských štátoch sú však nízke.
- (19) Dňa 30. decembra 2006 ÖGB predal BAWAG-PSK konzorcium združenému okolo amerického investičného koncernu Cerberus Capital Management L.P. (ďalej len „konzorcium“)⁽⁸⁾. Obchod bol uzatvorený po prijatí odkladných podmienok schválenia zo strany orgánov pre reguláciu a hospodársku súťaž 15. mája 2007. Kúpna cena predstavuje [...] mld. EUR. Okrem toho konzorcium prisľúbilo navýšenie kapitálu o [...] mil. EUR.

Finančné ťažkosti BAWAG-PSK

- (20) Hospodárske ťažkosti BAWAG-PSK spôsobili najmä dve špecifické transakcie, „karibské obchody“ a „Refco“, ktoré uskutočnili niektorí členovia bývalého manažmentu. Stalo sa tak hlavne v dôsledku nedostatočného riadenia rizík a vedomého obchádzania existujúcich kontrolných orgánov realizátormi obchodov.

„Karibské obchody“

- (21) „Karibské obchody“ sa realizovali najmä v období rokov 1995 až 2001. Od roku 1995 do roku 1998 sa najprv prostredníctvom BAWAG International Finance, Dublin, previedlo v troch tranžiach spolu 550 mil. USD na spoločnosti so sídlom na Kajmaních ostrovoch. V roku 1998 sa poskytol ďalší úver vo výške 89 mil. USD. V septembri 1998 sa angažovanosť pretransformovala tak, že BAWAG-PSK úverovala prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti v Dubline štyri spoločnosti sumou v celkovej výške 639 mil. USD za účelom rôznych investícií. Tieto sumy sa použili na špekuláciu s vývojom kurzu jenu oproti americkému doláru. Tranža vlastného kapitálu od tretích osôb, ktorá slúžila na krytie, a prostriedky z nadradenej zmluvy o vklade sa postupne spotrebovali ako marža na špekulácie, lebo očakávaný vývoj kurzu nenastal. V rámci financovania, ktoré sa uskutočnilo do roku 1998, sa takto vytvorila celková strata vo výške [...] mil. USD.

⁽⁸⁾ Konzorcium tvoria Cerberus European Investments, Österreichische Post, Generali Holding Vienna AG, Wüstenrot Verwaltung- and Dienstleistung GmbH, iné finančné ústavy a súkromné osoby.

- (22) Do konca roku 1998 sa uskutočnilo ďalšie financovanie v celkovej výške [...] mil. USD a v roku 1999 sa poskytli úvery vo výške asi [...] mil. EUR, ale ich zabezpečenie sa tiež ukázalo ako nedostatočné. Očakávaný vývoj kurzu jenu zasa nenastal; opcie, ktorých hodnota časom značne poklesla, sa predali s vysokou stratou. Záväzky ku koncu roka 1999 dosahovali [...] mld. EUR; prudké zvýšenie záväzkov bolo z veľkej časti spôsobené aj silnými prepadmi kurzovej štruktúry.
- (23) Koncom roka 1999/začiatkom 2000 sa podnikol ďalší, posledný pokus o kompenzáciu strát utrpených v týchto obchodoch. Do fondov sa investovalo ďalších [...] mil. EUR spolu s [...] mil. USD, ktoré zvýšili z predchádzajúcich opcií. Investovalo sa opäť do špekulácií s jenovými swapmi, čo bolo príčinou celkovej straty investovaných prostriedkov. Koncom roka 2000 vznikli na základe týchto obchodov záväzky vo výške [...] mld. EUR. Od roku 2001 sa tieto straty často reštrukturalizovali a pomocou čiastočných odpisov sa ich nakoniec k októbru 2005 podarilo zredukovať na asi [...] mld. EUR.
- „Refco“
- (24) Obchodné spojenie BAWAG-PSK so skupinou Refco Group Ltd. LLC (ďalej len „Refco“) ⁽⁹⁾ sa začalo v roku 1998 a trvalo do októbra 2005. Ťažiskovými bodmi boli:
- a) podiel BAWAG-PSK v Refcu v období 1999 až 2004,
- b) financovanie v rámci zmluvy o účasti na výnosoch,
- c) spolupráca medzi BAWAG-PSK a Refco vo viacerých oblastiach bežných bankových obchodov a obchodov s cennými papiermi,
- d) BAWAG-PSK poskytoval úvery spoločnosti Refco, počínajúc úverom v roku 1998, ktorý bol splatený v roku 2004 v súvislosti s ukončením držania podielu BAWAG-PSK v Refco, až po poskytnutie úveru vo výške 350 mil. EUR v októbri 2005. Medzitým sa stále poskytovali úvery spoločnosti alebo jej ďalším spoločnostiam, okrem iného aj viacero veľmi krátkodobých úverov, vďaka ktorým bola spoločnosť Refco schopná urobiť bilančnú závierku (tzv. „Year-End Transactions“).
- (25) V apríli 2006 boli v USA zo strany Refco, Creditors Committee (výboru nezabezpečených veriteľov Refco), Department of Justice (amerického ministerstva spravodlivosti) a zo strany Securities and Exchange Commission (SEC, amerického burzového dohľadu) podané žaloby proti BAWAG-PSK. V rámci tohto konania bola na základe súdneho opatrenia zablokovaná suma okolo [...] mld. USD. Následne sa rokovalo o riešení s príslušnými orgánmi Spojených štátov a s veriteľmi spoločnosti Refco.
- (26) Zo spojenia so spoločnosťou Refco vyplynuli pre BAWAG-PSK ku koncu roka 2005 celkové náklady vo výške [...] mil. EUR, ktoré sa skladali z:
- 350 mil. EUR opravné položky k úverom,
- [...] mil. EUR strata zo swapov na zlato,
- [...] mil. EUR strata z predaja nadradených úverových zmlúv (Senior Secured Loans),
- [...] mil. EUR opravné položky k inej úverovej angažovanosti, ako aj
- príslušné náklady na právne služby.
- (27) K tejto sume treba prirátat rezervu vo výške [...] mil. EUR, ktorá sa so spätnou platnosťou musela vytvoriť začiatkom mája 2006 na vyrovnanie s veriteľmi spoločnosti Refco. Z toho vyplynula strata z obchodov so spoločnosťou Refco vo výške 1,0045 mld. EUR.
- (28) BAWAG-PSK uzavrela 5. júna 2006 dohodu o vyrovnaní s veriteľmi spoločnosti Refco. BAWAG-PSK musela zaplatiť [...] mil. USD veriteľom a akcionárom spoločnosti Refco. Okrem toho sa zriekla pohľadávok vo výške [...] mil. USD. Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že [...] % predajnej ceny prevyšujúcej [...] mil. EUR, maximálne však [...] mil. USD, musí byť vyplatených veriteľom a akcionárom spoločnosti Refco.
- Dôsledky špeciálnych obchodov („Karibské obchody“ a „Refco“)
- (29) V roku 2004 sa odpísali pohľadávky z komplexu karibských obchodov v hodnote približne [...] mil. EUR.

⁽⁹⁾ Refco bol vtedy najväčším termínovým a komoditným obchodníkom USA.

- (30) Na zvládnutie strát z karibských obchodov sa v roku 2005 použili likvidné prostriedky vo výške [...] mil. EUR, odpisy v procese reorganizácie v roku 2005 vo výške 534 mil. EUR a ďalšie opravné položky v nadväznosti na rok 2005 vo výške [...] mil. EUR. [...] K zostávajúcej sume vo výške [...] mil. EUR sa v plnej miere vytvorili opravné položky.
- (31) V októbri 2005 dopadli na BAWAG-PSK dôsledky platobnej neschopnosti spoločnosti Refco a v rovnakom čase prenikli na povrch straty z karibských obchodov.
- (32) Tieto udalosti viedli k vytvoreniu opravných položiek vo výške [...] mld. EUR v súvahe roku [...] ⁽¹⁰⁾. Rozpustením rezerv a ročným ziskom dokázala BAWAG-PSK pokryť len [...] mil. EUR.
- (33) Po varovaniach, ktoré sa objavili v tlači, začali klienti koncom apríla/začiatkom mája 2006 vo veľkom vyberať peniaze z bežných a vkladových účtov. Vklady na bežných účtoch banky sa za obdobie medzi septembrom 2005 a júnom 2006 zredukovali o [...] mil. EUR a na vkladových účtoch o [...] mld. EUR.
- a trvaní záruky. Dohoda o predaji sa stala súčasťou dohody o záruke.
- (38) Okrem toho Rakúsko a bývalí priami i nepriami vlastníci BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV a AVB) podpísali podrobnú dohodu datovanú 6. júna 2006. V kapitole 7 ods. 3 tejto dohody sa stanovuje použitie výťažku z predaja. Výťažok z predaja podielov v BAWAG-PSK sa musí použiť v súlade s týmito hierarchickými prioritami:

- a) splnenie požiadaviek tretích osôb na zabezpečenie predaja,
- b) splnenie pohľadávok voči vlastníkom v súlade s vyrovnaním v záležitosti Refco,
- c) vyrovnanie všetkých záväzkov AVB, ktoré zostali v platnosti v čase platby,
- d) vyrovnanie všetkých záväzkov všetkých (bývalých) priamych vlastníkov BAWAG-PSK, ktoré zostali v platnosti v čase platby,

III. OPIS OPATRENIA

- (34) V prípade opatrenia, ktoré je predmetom tohto rozhodnutia, ide o záruku, ktorú prevzal štát za BAWAG-PSK vo výške 900 mil. EUR, upravenú zákonom BAWAG-PSK-Sicherungsgesetz (zákon o zabezpečení činnosti BAWAG-PSK) (ďalej len „zákon o BAWAG-PSK“) z 8. mája 2006. V zákone je zakotvený záväzok, že vlastníci musia predať BAWAG-PSK tretej osobe.
- (35) Bez prevzatia záruky zo strany štátu by BAWAG-PSK nedokázala splniť predpisy o solventnosti a vlastnom imaní i rakúskeho bankového zákona (ďalej len „BWG“) a zostaviť účtovnú závierku za rok 2005.
- (36) Dňa 31. mája 2006 podpísali vtedajší priami i nepriami vlastníci BAWAG-PSK (ÖGB, ÖGSP, ÖBG, ÖVV a AVB) dohodu o predaji, ktorou sa zaviazali k predaju svojich podielov nezávislej tretej osobe.
- (37) Dňa 6. júna 2006 Rakúsko a BAWAG-PSK podpísali záručnú dohodu, ktorá vychádza z prijatého zákona. Obsahuje bližšie informácie o zárukách, podmienkach, náhrade za ručenie, zodpovednosti BAWAG-PSK
- e) redukcia záruky Rakúska poskytnutím vlastného kapitálu pre BAWAG-PSK.
- (39) Záruka vypršala 15. mája 2007 schválením predaja BAWAG-PSK americkému konzorciu.

Ciele prevzatia záruky

- (40) Podľa informácie Rakúska cieľom záruky bolo:
- a) stabilizácia a posilnenie postavenia BAWAG-PSK,
- b) umožnenie zostavenia účtovnej závierky za rok 2005,
- c) umožnenie začatia, resp. pokračovania opatrení spojených s predajom,
- d) udržanie funkčnej schopnosti BAWAG-PSK s orientáciou na budúcnosť,
- e) posilnenie dôvery investorov v rakúske finančníctvo.

⁽¹⁰⁾ [...].

Podmienky spojené so zárukou

- (41) Podľa pôvodných podmienok sa platnosť záruky mala skončiť 60 dní po predaji BAWAG-PSK, zásadne však najneskôr k 1. júlu 2007. Za určitých podmienok ju však bolo možné predĺžiť.
- (42) Náhrada, ktorú mala platiť BAWAG-PSK, bola na obdobie do 30. júna 2007 stanovená ročne na 0,2 % a následne na 1,2 %.
- (43) K uplatneniu záruky Rakúska mohlo prísť len vtedy, ak by sa kumulatívne splnili tieto podmienky
- neuskutoční sa predaj BAWAG-PSK,
  - BAWAG-PSK, jej priami a nepriami spoločníci sú vyzvaní na zverejnenie svojich majetkových pomerov a musia platiť až do vyčerpania svojej platobnej schopnosti,
  - hospodárske ohrozenie banky zostane naďalej zachované (nesplnenie zákonom stanovených požiadaviek o vlastnom imaní) a
  - bude hroziť alebo sa stane skutočnosťou platobná neschopnosť BAWAG-PSK (platobná neschopnosť pre nadmerné zadĺženie).
- (44) K uplatneniu záruky sa mohlo prikrčiť aj vtedy, ak by platobná neschopnosť hrozila len preto, že záruka vyprší k 1. júlu 2007; Rakúsko by mohlo zabrániť jej uplatneniu predĺžením záruky. Na to bolo však potrebné uznesenie spolkovej vlády.
- (45) Ručenie pokrývalo len tie pohľadávky, ktoré sa dali započítať do vymeriavacieho základu podľa § 22 ods. 2 BWG a ktoré boli zatriedené podľa nariadenia Úradu pre dohľad nad finančným trhom⁽¹⁾ (ďalej len „FMA“).
- (46) Štátna záruka Rakúska podľa tejto záručnej dohody s výnimkou už uplatnených záruk mala zaniknúť prevodom vlastníctva (priameho alebo nepriameho) podielov v BAWAG-PSK na tretie osoby v zmysle § 3 ods. 1 zákona o BAWAG-PSK, najneskôr však 1. júla 2007. BAWAG-PSK bola uložená povinnosť písomne oznámiť takýto prevod vlastníctva spolu s predložením príslušných dokladov ihneď, ako sa o tom dozvie. Ak by to pre uskutočnenie predaja podielov tretím osobám v zmysle § 3 ods. 1 zákona o BAWAG-PSK bolo potrebné, Rakúsko by na základe odôvodnenej žiadosti BAWAG-PSK predĺžilo záruku až o 60 dní po prevode vlastníctva, najneskôr však do 30. júna 2007.
- (47) Rakúsko by mohlo prostredníctvom spolkového ministra financií (so súhlasom spolkovej vlády) predĺžiť ručenie, ktoré prevzalo touto dohodou, ak by boli splnené predpoklady podľa § 1 ods. 2 zákona o BAWAG-PSK. Rakúsko by o takomto predĺžení mohlo uvažovať najmä vtedy, ak by po vypršaní platnosti záruky bolo ohrozené trvalé ozdravenie BAWAG-PSK alebo ak by bol ohrozený jej predaj. BAWAG-PSK by v prípade, že by sa usilovala o predĺženie, ale najneskôr do 31. marca 2007, predložila Rakúsku príslušnú žiadosť, kde by zdôvodnila a zdokumentovala existenciu predpokladov pre takéto predĺženie. Ak by sa uplatnenie záruky opieralo o hroziacu platobnú neschopnosť, ktorá by mohla viesť k odpadnutiu ručenia štátu v budúcnosti, mohlo by Rakúsko odvrátiť hroziacu platobnú neschopnosť tým, že by predĺžilo záruku ešte pred jej vypršaním. V takomto prípade by následky prevzatia záruky nenastali.
- (48) Ďalšia podmienka v súvislosti s prevzatím záruky ukladala BAWAG-PSK a ÖGB povinnosť predať svoje podiely v Rakúskej národnej banke („OeNB“). Vzhľadom na špecifiku takéhoto postupu Rakúsko stanovilo, že trhová cena týchto podielov musí o [...] až [...] násobok prekročiť nominálnu cenu akcií. Na základe tohto odhadu sa dospelo k „trhovej cene“ medzi [...] mil. EUR a [...] mil. EUR. Konečná cena predaja rakúskym orgánom predstavovala [...] mil. EUR ([...] mil. EUR pre BAWAG-PSK). Výťažok predaja zodpovedal účtovnej hodnote podielu.
- (49) Dodatočne k spolkovému ručeniu boli založené dve účelovo zriadené spoločnosti – Special Purpose Vehicles (ďalej len „SPV“), zriaďovateľmi ktorých boli na jednej strane súkromné banky a na strane druhej poisťovne, aby sa zabezpečil predpísaný podiel základného kapitálu v BAWAG-PSK. V rámci dohody založili štyri banky

⁽¹⁾ V prílohe k auditorskej správe, BGBl. II č. 305/2005, v časti IV Z 14 písm. c) a d).

– Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank, Österreichische Volksbanken-AG a Raiffeisen Zentralbank Österreich AG – a štyri poisťovne – Allianz, Generali, Uniqa a Wiener Städtische – dve SPV na podporu BAWAG-PSK. Zatiaľ čo BAWAG-PSK, Erste Bank a RZB prispeli každá [...] mil. EUR a ÖVAG [...] mil. EUR do kapitálu jednej SPV, každá zo štyroch poisťovní prispela po [...] mil. EUR do druhej spoločnosti. BAWAG-PSK pripadla funkcia kontrolného spoločníka s [...] % v oboch SPV. Táto dohoda umožnila BAWAG-PSK, aby zvýšila svoj započítateľný kapitál (kapitál Tier-I) o 450 mil. EUR. Ako skupina tak BAWAG-PSK opäť dosiahla predpísanú kapitálovú primeranosť. Aby bolo riziko pre zúčastnené banky a poisťovne čo najmenšie, mohli sa poskytnuté peňažné prostriedky investovať výlučne do štátnych europôžičiek najvyššieho stupňa bezpečnosti. Po schválení predaja spoločnosti BAWAG-PSK americkému konzorciu 15. mája 2007 bol každý z podielových vlastníkov oprávnený zrušiť príslušnú SPV. Pri následnej likvidácii dostal každý zo spoločníkov majetok, ktorý zodpovedal jeho podielu na kapitáli vo forme hmotného majetku (t.j. prevodom cenných papierov, do ktorých sa investovalo).

IV. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA

(50) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES predbežne kvalifikovala predmetné opatrenie ako štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES a článku 61 ods. 1 Dohody o EHP, keďže podpora bola poskytnutá zo štátnych prostriedkov, a zlepšením finančnej situácie príjemcu pravdepodobne poškodila hospodárske postavenie konkurentov z iných členských štátov⁽¹²⁾, teda narušila alebo hrozila narušením hospodárskej súťaže a nepriaznivo ovplyvnila obchod medzi členskými štátmi.

(51) Komisia pochybovala, že platobná neschopnosť/konkurz BAWAG-PSK by mohli systémovo pôsobiť na rakúsky finančný systém a, v širšom zmysle, na celé rakúske národné hospodárstvo. Z tohto dôvodu by sa v tomto prípade nedal uplatniť článok 87 ods. 3 písm. b). Na základe svojho predbežného posúdenia dospela Komisia k záveru, že pomoc treba hodnotiť na základe usmernenia Spoločenstva pre poskytovanie štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach⁽¹³⁾ (ďalej len „usmernenie“) a že pre posú-

denie zlučiteľnosti pomoci so zásadami spoločného trhu nemožno uplatniť žiadne iné ustanovenia Zmluvy o ES ani usmernenia Spoločenstva týkajúce sa zlučiteľnosti. Komisia súhlasila s Rakúskom, že BAWAG-PSK je podnikom v ťažkostiach v zmysle kapitoly 2.1 usmernenia, ale veľmi pochybovala, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom.

Pomoc na záchranu

(52) Podľa usmernenia je pomoc na záchranu vo svojej podstate dočasným, návratným opatrením, ktoré by malo podnik udržať nad vodou tak dlho, kým sa vypracuje plán na jeho reštrukturalizáciu alebo likvidáciu. Podľa bodu 15 usmernenia nesmie trvanie takejto pomoci prekročiť šesť mesiacov.

(53) Záruka bola síce poskytnutá 6. júna 2006, ale ako Komisia zistila, účinnosť nadobudla so spätnou platnosťou k 31. decembru 2005. Trvanie pomoci teda prekročilo maximálne obdobie šiestich mesiacov stanovené usmernením.

(54) Komisia mala preto značné pochybnosti, či sa dá záruka pokladať za pomoc na záchranu, ktorá by bola zlučiteľná so spoločným trhom.

Obnovenie dlhodobej rentability

(55) V súlade s bodmi 34 až 37 usmernenia Komisia musí v každom konkrétnom prípade pomoci schváliť reštrukturalizačný plán a posúdiť, či tento plán na základe realistických predpokladov umožňuje obnovenie dlhodobej rentability podniku v primeranom termíne.

(56) Komisia zastávala názor, že úspech reštrukturalizačného plánu, ozdravenia a ďalšieho pokračovania činnosti banky závisí vo veľkej miere od predajnej ceny. Predložené scenáre predaja ukazujú, že potenciálny nadobúdateľ by musel investovať najmenej [...] mld. EUR na to, aby obnovil dlhodobú rentabilitu banky bez ďalšej štátnej pomoci. Podľa reštrukturalizačného plánu by celková investícia pod úrovňou uvedenej prahovej hodnoty neumožnila ÖGB a s ním spojeným podnikom, aby splatili úvery; nadobúdateľ by v tomto prípade tiež nebol schopný zvýšiť v potrebnej miere vlastné imanie.

⁽¹²⁾ Rozsudok súdneho dvora zo 14. septembra 1994 v spojených veciach C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Španielske kráľovstvo/Komisia, Zb. 1994, I-4103.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

(57) Komisia nevyučovala, že v BAWAG-PSK vznikli na základe hromadného výberu vkladov na jar 2006 a zhoršenia jej ratingov⁽¹⁴⁾ a s tým spojených vyšších nákladov na refinancovanie ďalšie ťažkosti. To by sa prejavilo až v závierke za rok 2006. Okrem toho by reklamné kampane, založené napr. na vysokých výnosoch vkladných knižiek, takisto mohli ovplyvniť rentabilitu banky. Tlačové správy poukazovali na to, že BAWAG-PSK by v roku 2006 mohla utrpieť ďalšie straty vo výške 20 mil. EUR.

(58) Ďalej Komisia poukázala na to, že reštrukturalizačný plán musí podľa usmernenia obsahovať rozličné scenáre, predpokladajúce optimistickú, pesimistickú a priemernú hypotézu. Rakúsko však predložilo iba tzv. základný scenár (Base-Case-Scenario), ktorý zodpovedá údajom zverejneným v informačnom memorande pre potenciálnych záujemcov. Tento obchodný plán bol vypracovaný vzhľadom na predaj banky. Komisia pochybuje, že predpoklady, ktoré sú základom tohto obchodného plánu, spĺňajú predpoklady scenára pre základný prípad reštrukturalizačnom pláne. Komisia očakávala, že stabilitu a realizovateľnosť reštrukturalizačného plánu by dosvedčilo predloženie ďalších dvoch scenárov, z ktorých jeden by zodpovedal optimistickej a druhý pesimistickej hypotéze.

(59) Takisto pochybovala, že obchodný plán bral do úvahy určité riziká, najmä:

a) Žaloby v USA: Nedalo sa vylúčiť, že ďalšie žaloby, ktorými sa žalobcovia vyhrážali (s čiastočne opodstatnenými požiadavkami), budú mať úspech. Pre určité faktory neistoty (vyrovnanie na predídanie novej žaloby) boli v rámci rezerv pre Refco urobené opatrenia v ročnej závierke 2005. Okrem toho sa nedalo vylúčiť, že jednotliví poškodení nezatúžia po platbách z prostriedkov, ktoré boli k dispozícii na základe vyrovnania s výborom veriteľov. V takomto prípade by títo poškodení mohli podať žalobu na BAWAG-PSK, výbor veriteľov by musel príslušné peniaze refundovať späť na BAWAG-PSK, ale nemožno vylúčiť, aby skutočné platby nepresiahli sumu, určenú na refundáciu.

b) Nesplnenie záväzkov akcionárov BAWAG-PSK voči veriteľom z USA – v tomto prípade by bolo pre BAWAG-PSK aktuálne subsidiárne ručenie.

c) Rozhodnutie súdu o doložke o pohyblivých úrokoch, uvedené v ročnej závierke 2005, by tiež mohlo mať negatívny vplyv na BAWAG-PSK.

Komisia dospela k názoru, že pre vypracovanie podrobného reštrukturalizačného plánu je potrebné posúdiť aj tieto riziká.

Vylúčenie nedovoleného narušenia hospodárskej súťaže

(60) Ustanovenie o výnimkách podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES možno uplatniť len v prípade, ak pomoc nemení obchodné podmienky spôsobom, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Podľa bodov 38 až 42 usmernenia je potrebné prijať opatrenia, ktoré by podľa možnosti zmiernili nepriaznivý vplyv pomoci na konkurentov. Do úvahy prichádza predaj aktív, zníženie kapacít, obmedzenie prítomnosti na trhu alebo obmedzenie vstupných prekážok na príslušné trhy. Opatrenia musia byť v primeranom pomere k narušeniu zapríčinenému poskytnutím pomoci, najmä pokiaľ ide o postavenie podniku na jeho trhu/trhoch. Musia ísť za rámec opatrení nevyhnutných na obnovenie rentability. Keď Komisia skúma vhodnosť kompenzačných opatrení, berie do úvahy trhovú štruktúru a podmienky hospodárskej súťaže, aby zabezpečila, že opatrenia nespôsobia zhoršenie trhovej štruktúry, napríklad nepriamym vytvorením pevnej oligopolnej situácie.

(61) Opatrenia, ktoré Rakúsko na začiatku navrhovalo, spočívali v predaji banky Bank Frick & Co, podielov BAWAG-PSK v Rakúskej národnej banke, predaji poľského podniku Kinomax SP.z o.o a Wiener Liegenschaft. Keďže opatrenia a ich dôsledky na BAWAG-PSK neboli opísané veľmi podrobne, Komisia nemohla posúdiť ich účinok ako celok. Komisia preto potrebovala podrobné údaje o účinku jednotlivých opatrení na majetok aj budúce trhové postavenie BAWAG-PSK, ako aj údaje o cene týchto opatrení a ich redukčnom vplyve (napr. z hľadiska bilančnej sumy).

(62) Komisia pochybovala, že ďalšie kompenzačné opatrenia by znížili celkovú hodnotu BAWAG-PSK, a tým aj šancu dosiahnuť kúpnu cenu potrebnú na dlhovú službu. Oveľa viac by k zníženiu kúpnej ceny prispel predaj ďalších majetkových aktív, teda výťažok z predaja.

⁽¹⁴⁾ Rating BAWAG-PSK od agentúry Moody's sa zhoršil pre všetky krátkodobé a dlhodobé vklady a pohľadávky z A2 na A3, Financial Strength Rating na E+.

(63) Komisia pochybovala, že ťažká kríza likvidity v BAWAG-PSK by viedla k tesnejšiemu oligopolu na rakúskych bankových trhoch už aj preto, že aktivity banky by mohol prevziať nový účastník trhu.

(64) Ďalej Komisia poukázala na to, že mohutný výber vkladov, ktorý prebiehal od septembra 2005 do júna 2006, nemožno automaticky porovnávať s kompenzačným opatrením v zmysle usmernenia.

(65) Na záver možno konštatovať, že Komisii chýbali dôležité informácie na primerané a dôkladné posúdenie dôsledkov navrhovaných kompenzačných opatrení. Na základe faktov, ktoré boli k dispozícii, preto vážne pochybovala, že plánované redukčné opatrenia budú dostatočné na to, aby zmiernili nepriaznivý vplyv pomoci na hospodársku súťaž.

Obmedzenie pomoci na minimálne potrebnú mieru

(66) Podľa bodov 43 až 45 usmernenia sa štátna pomoc na reštrukturalizáciu musí obmedziť na minimálne potrebné náklady, aby sa zabránilo tomu, že sa podniku poskytne nadbytočná hotovosť, ktorú by mohol použiť na agresívne aktivity, ktoré deformujú trh alebo dokonca na expanziu. V usmernení sa ďalej uvádza, že príjemca pomoci musí na reštrukturalizačný plán prispieť značnou sumou z vlastných finančných zdrojov vrátane predaja aktív, ktoré nie sú pre prežitie podniku podstatné, alebo z externého financovania za trhových podmienok. Pre veľké podniky, ako je BAWAG-PSK, by mal vlastný príspevok podniku podľa usmernenia dosiahnuť 50 % nákladov na reštrukturalizáciu.

(67) Rakúsko zdôraznilo, že opatrenie neznamená prísun kapitálu, ale že štát poskytuje len časovo obmedzené ručenie. Na základe existujúcich informácií Komisia nemohla presne zistiť, či je pomoc obmedzená len na minimálnu potrebnú mieru, a pochybovala, či Rakúsko primerane posúdilo ručenie štátu z hľadiska kritérií pomoci, keďže ručenie má podobné dôsledky ako poskytnutie kapitálu.

(68) Rakúsko poukázalo na to, že náklady na reštrukturalizáciu predstavujú [...] mld. EUR a na 100 % ich hradí samotná BAWAG-PSK, ako aj súčasní a budúci vlastníci. Komisia o tom pochybovala a požiadala o ďalšie informácie, aby mohla posúdiť, či príspevok BAWAG-PSK skutočne dosahuje 50 % nákladov na reštrukturalizáciu.

V. STANOVISKO RAKÚSKA

(69) Rakúsko sa na základe existujúceho reštrukturalizačného plánu vyjadrilo k rozhodnutiu o začatí konania

a predložilo ďalšie informácie týkajúce sa predovšetkým týchto bodov:

Podstatná prekážka hospodárskeho života v Rakúsku

(70) Rakúsko zastáva názor, že prevzatie záruky bolo oznámené ako štátna pomoc na odstránenie podstatnej prekážky hospodárskeho života v členskom štáte. Platobná neschopnosť BAWAG-PSK by mala nepredvídateľné a ďalekosiahle negatívne dôsledky na hospodárstvo. Panika, ktorá sa dala očakávať pri možnej platobnej neschopnosti BAWAG-PSK, by mohla ľahko zasiahnuť aj iné banky, najmä preto, že podľa zákonnej úpravy ochrany vkladov v Rakúsku by v prípade platobnej neschopnosti jednej banky mohlo nastúpiť ručenie iných bánk. To by malo hromadné dôsledky pre celé rakúske hospodárstvo a predovšetkým pre približne 70 000 zamestnancov pracujúcich v bankovom sektore. Vytvorením dvoch špeciálnych spoločností (pozri ďalej) sa tiež potvrdila jednoznačná podpora BAWAG-PSK zo strany najväčších účastníkov rakúskeho finančného trhu, ktorí boli ochotní zabezpečiť jeho stabilitu.

(71) Platobná neschopnosť by spolu s vlastníkom – rakúskym odborovým zväzom – postihla vo veľkej miere tiež Rakúsko:

— pretože štát je zodpovedný za splnenie štátnej úlohy – zachovanie stability finančného trhu,

— pretože BAWAG-PSK realizuje všetky platby pre Rakúsko (napr. v súvislosti s daňami, dôchodkami, podporou pre nezamestnaných a rodiny) a

— pretože štát bol predtým vlastníkom a ručiteľom za určité záväzky firmy *Österreichische Postsparkasse*.

(72) Okrem toho by Rakúsko muselo prevziať štátnych zamestnancov firmy *Österreichische Postsparkasse* s ich právami zamestnancov vo verejnej službe (ročná výplata miezd v celkovej výške [...] mil. EUR). Keďže BAWAG-PSK využíva rakúske poštové úrady aj ako svoje pobočky, bolo by na základe zníženia obchodného objemu finančných služieb na rakúskych poštových úradoch potrebné zatvoriť aj ďalšie poštové úrady. To by vyvolalo štruktúrne problémy vo vidieckych oblastiach.

(73) Rakúsko zastávalo názor, že kvantitatívny odhad možných dôsledkov platobnej neschopnosti banky na celé hospodárstvo sa sotva dá urobiť.

Prvok štátnej pomoci v štátnej záruke

- (74) Rakúsko vyhlásilo, že štátna pomoc je potrebná na to, aby sa ukončil hromadný výber vkladov („bank-run“), ktorý začal v septembri 2005, a aby sa zabezpečila potrebná kapitálová primeranosť BAWAG-PSK a skupiny BAWAG-PSK-Gruppe. Bez prevzatia štátneho ručenia za BAWAG-PSK by žiaden súkromný investor nebol ochotný investovať prostriedky, ktoré by sa považovali za vlastné imanie.
- (75) Podľa Rakúska treba prvok štátnej pomoci v záruke posudzovať na základe oznámenia Komisie o uplatňovaní článku 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme prevzatia ručenia a záruk⁽¹⁵⁾ (ďalej len „oznámenie“). Oznámenie poskytuje Komisii veľkú voľnosť pri stanovení výšky pomoci. Zväzne stanovené je len to, že pomoc treba posudzovať v súvislosti s konkrétnymi podrobnosťami prevzatia ručenia. V bode 3.2 oznámenia sa uvádza: „Ak je pri preberaní štátnej záruky veľmi pravdepodobné, že dlžník nebude schopný splniť svoje záväzky, napr. preto, že je vo finančných ťažkostiach, potom môže byť výška záruky rovnaká ako suma, ktorú záruka skutočne pokrýva.“ V tejto súvislosti Rakúsko uviedlo, že BAWAG-PSK nie je dlžníkom, za ktorého by štát preberal záruku, ale je veriteľom. Preto je finančná situácia BAWAG-PSK pre posúdenie rizika nesplatenia irelevantná. Komisia teda nemôže na základe finančnej situácie BAWAG-PSK robiť žiadne závery týkajúce sa rizika nesplatenia.
- (76) Rakúsko uviedlo, že Moody's „Financial Strength Rating“ (ďalej len „FSR“)⁽¹⁶⁾ je vhodným indikátorom na posúdenie finančnej situácie BAWAG-PSK, keďže FSR je zameraný výlučne na finančnú výkonnosť podniku bez externej podpory. Rating implicitne obsahuje hodnotenie budúceho vývoja banky a sprostredkuje objektívny obraz celkovej pravdepodobnosti nesplatenia záväzkov. FSR s hodnotou „E+“ pre BAWAG-PSK zodpovedá „Baseline Rating“ označenému B1 až B3, a teda znamená pravdepodobnosť nesplatenia záväzkov medzi 3,2 a 10,5 % v priebehu jedného roka.
- (77) Podľa Rakúska sa zo skutočnosti, že BAWAG-PSK sa v čase poskytnutia pomoci považovala za podnik vo

finančných ťažkostiach, nedá vyvodzovať, že prvok pomoci zodpovedá nominálnej hodnote záruky vo výške 900 mil. EUR. Komisia by namiesto toho mala využiť možnosť tolerancie pri určovaní vymeriavacieho základu a zohľadniť zvláštnosti a jednotlivé podrobnosti záručnej dohody, ako aj stanovený faktor rizika. Finančné ťažkosti dlžníka sú len indíciou pre existenciu štátnej pomoci, ale nedávajú výpoveď o výške pomoci. Komisia stanovila vo viacerých prípadoch reštrukturalizácie prvok pomoci v záruke v prospech podniku v ťažkostiach na úrovni nižšej ako bola nominálna hodnota. Vo veci *Crédit Foncier de France*⁽¹⁷⁾ (ďalej len „CFF“) Komisia vypočítala výšku pomoci na základe ceny, ktorú by banka hypoteticky zaplatila za takúto záruku na trhu. Vo veci *Bankgesellschaft Berlin*⁽¹⁸⁾ (ďalej len „BGB“) Komisia stanovila prvok pomoci záruky, tzv. odklonenie rizík, „hospodárskou hodnotou“, a nie nominálnou hodnotou. Aj v prípade pomoci na reštrukturalizáciu, ktorú Nemecko poskytlo spoločnosti *Chemische Werke Piesteritz*⁽¹⁹⁾ (ďalej len „CWP“), Komisia stanovila hodnotu pomoci záruky hlboko pod nominálnou hodnotou úveru, hoci CWP sa v tomto momente nachádzala vo finančných ťažkostiach.

- (78) Pokiaľ ide o krátku platnosť záruky, Rakúsko uviedlo, že spolkový minister financií môže podľa § 3 ods. 2 posledná veta zákona o BAWAG-PSK záruku predĺžiť. Na to je potrebný súhlas spolkovej vlády, ktorý musí byť jednohlasný. Predĺženie teda závisí od politického uváženia vlády. BAWAG-PSK by však vzhľadom na predĺženie mohla vyvíjať nátlak na Rakúsko, ak by nastali predpoklady na uplatnenie záruky. Na to je potrebná hrozba platobnej neschopnosti v BAWAG-PSK. BAWAG-PSK by najprv musela vyzvať svojich vlastníkov na zaplatenie a donútiť ich zverejniť svoje majetkové pomery. To sú dosť vysoké prekážky pre uplatnenie záruky, takže nemožno predpokladať, že záruka bude mať „de facto nekonečnú platnosť“. Ani z hospodárskeho hľadiska nemožno predpokladať, že záruka bude platiť nekonečne. Naopak, BAWAG-PSK by mala aj v prípade neúspechu predaja celý rad možností ako zabezpečiť potrebu kapitálu po uplynutí jednoročného záručného obdobia z iných zdrojov. Po prvé, zisky banky vedú k zlepšeniu uspokojovania kapitálových nárokov. Po druhé, potrebu kapitálu môže znížiť aj zredukovaním rizikových aktív. Po tretie, ešte existuje možnosť, aby si požičala cudzí kapitál. V bezprostrednej kríze pri bankových výberoch v máji 2006 tieto možnosti z časových dôvodov neboli k dispozícii. Keby sa nebol uskutočnil predaj, banka by mala možnosť siahnuť po týchto riešeniach.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. ES C 71, 11.3.2000, s. 14.

⁽¹⁶⁾ FSR predstavuje odhad agentúry Moody's, pokiaľ ide o vnútornú bezpečnosť a bonitu banky, a preto nezohľadňuje určité externé úverové riziká a podporné faktory, ktoré odráža Moody's Bank Deposit Ratings.

⁽¹⁷⁾ Rozhodnutie Komisie z 23. júna 1999, K(1999) 2035, *Crédit Foncier de France* (Ú. v. ES L 34, 3.2.2001, s. 36, odsek 49).

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. februára 2004, K(2004) 327, *Bankgesellschaft Berlin* (Ú. v. EÚ L 116, 4.5.2005, s. 1, odsek 27 a ďalšie).

⁽¹⁹⁾ Rozhodnutie Komisie z 2. marca 2005, K(2005) 427, *Chemische Werke Piesteritz* (Ú. v. EÚ L 296, 12.11.2005, s. 19, odsek 107).

- (79) Podľa názoru Rakúska na záruku sa nemožno pozeráť akoby bola natrvalo začlenená do aktív BAWAG-PSK („paid in“). Nový majiteľ musí túto sumu nahradiť novým vkladom. Pokiaľ ide o predĺženie záruky, nie je to automatická záležitosť. Nadobúdateľ by nedal jednoducho k dispozícii tú istú sumu ako vlastné imanie, aby sa záruka skončila. Má skôr celý rad možností, aby riešil prípadný nedostatok kapitálu spoločnosti BAWAG-PSK. Pravdepodobnosť uplatnenia záruky je ďalej obmedzená špecifickými modalitami záruky. Na zníženie rizika má určité vplyv aj okolnosť, že ide len o záruku v prípade nesplatenia. Uplatnenie štátnej záruky Rakúska by prichádzalo do úvahy len v prípade hroziacej platobnej neschopnosti BAWAG-PSK. Ale platobná neschopnosť je práve z dôvodu poskytnutia ručenia veľmi nepravdepodobná.
- (80) Pokiaľ ide o pravdepodobnosť uplatnenia záruky, Rakúsko uviedlo, že v momente poskytnutia záruky existovala veľká pravdepodobnosť, že do jedného roka sa BAWAG-PSK podarí predať za sumu viac ako 2,6 mld. EUR. Silnou výpoveďou o skutočnej cene BAWAG-PSK v apríli 2006, teda pred poskytnutím štátnej záruky, bola kúpna cena, resp. celková investícia uchádzačov, uvedená v ich konečných ponukách z decembra 2006. Pretože BAWAG-PSK bola na jar 2006 v zásade zdravým podnikom, ktorý sa ocitol vo finančných ťažkostiach kvôli obmedzeným ťažkostiam, bola jej hodnota v dobe prevzatia štátnej záruky stanovená približne na 2,6 mld. EUR. Takúto vysokú hodnotu potvrdilo aj ponukové konanie, konkrétne v konečných ponukách uchádzačov z decembra 2006 a nakoniec aj v celkovej investícii spoločnosti Cerberus. Uchádzači predkladali svoje ponuky v rámci medzinárodného ponukového konania, ktoré bolo otvorené a nediskriminačné a poskytlo uchádzačom dostatok času, aby si potenciálny objekt kúpy pred podaním ponuky preverili. Pokiaľ ide o informovanosť Rakúska o skutočnej hodnote BAWAG-PSK, uvádza sa, že Rakúsko malo vďaka činnosti FMA v čase prevzatia záruky dostatok informácií o hospodárskej situácii BAWAG-PSK. Až do poskytnutia záruky Rakúsko považovalo BAWAG-PSK za v podstate životaschopný podnik, ktorý potreboval preklenovaciu pomoc len do momentu jeho predaja.
- (81) Pokiaľ ide o porovnateľnosť s inými finančnými nástrojmi, Rakúsko uviedlo, že štátna záruka sa nedá porovnávať s prísunom kapitálu, ak nedôjde k jej uplatneniu. Riziko výpadku je pri FSR v hodnote E+ len 5,49 %, takže existuje takmer 95 % pravdepodobnosť, že do BAWAG-PSK nebudú prúdiť žiadne platby.
- (82) Rakúsko dospelo k názoru, že štátna záruka je pre účely stanovenia prvku pomoci nepriamo porovnateľná napríklad so zárukou na záväzky poskytnutou vo veci CFF. Poskytnutím záruky na všetky záväzky banky by sa rating BAWAG-PSK zlepšil až natoľko, že by sa posunul do kategórie A. Takéto zlepšenie ratingu by malo bezprostredný kladný vplyv na náklady banky na refinancovanie. Tým by sa zasa zlepšil hospodársky výsledok banky. Spolu s ratingom by to výrazne zlepšilo aspoň jej možnosti zaobstarať si nový kapitál. Aj záruka na záväzky by teda – sprostredkovane – mohla pomôcť zabezpečiť potrebné množstvo podielu vlastného kapitálu. Výpočet prvku pomoci by sa mal teda opierať o výšku hospodárskej hodnoty z hľadiska príjemcu pomoci. Naopak, výpočet by nemal brať do úvahy, či štát siahne po záruke, alebo po iných prostriedkoch ako súkromný investor.
- (83) Pokiaľ ide o dôvody znižujúce riziko a časové obmedzenie kvôli očakávanému predaju banky v blízkej budúcnosti, zdá sa pravdepodobnosť nesplatenia pri B2 realistická a férová. Prvok pomoci by preto pri prevzatí záruky predstavoval 49 mil. EUR⁽²⁰⁾. Keď započítame náhradu za ručenie vo výške 0,2 % v prvom roku, predstavoval by prvok pomoci v čistom vyjadrení 47,2 mil. EUR⁽²¹⁾. O dôveryhodnosti tohto výpočtu svedčí aj to, že úroky pri poskytnutí úveru na celú sumu by sa pohybovali približne v rovnakej výške ako náhrada za ručenie.
- (84) Rakúsko ďalej uviedlo, že pokiaľ ide o očakávané výpadky, nie je dôležitá len pravdepodobnosť, ale aj rozsah výpadkov. Výpočet uvedený v odôvodnení 83 vychádza z podielu výpadku pri 100 % výpadku. Pri 50 % výpadku⁽²²⁾ by však vyšla podstatne nižšia hodnota pomoci, približne 25 mil. EUR. Súkromný investor by okrem toho započítal aj kapitálové náklady vo výške okolo 10 mil. EUR⁽²³⁾. Celková hodnota záruky je preto približne 35 mil. EUR bez náhrady za záruku vo výške 1,8 mil. EUR.

⁽²⁰⁾ 900 mil. EUR × 5,457 % = 49,1 mil. EUR.

⁽²¹⁾ 49,1 mil. EUR – (900 × 0,2 %) = 47,3 mil. EUR.

⁽²²⁾ Porovnaj Moody's Investor Service, „Default and Recovery Rates of Corporate Bond Issuers: 2000“.

⁽²³⁾ Ako základ slúži štandardný koeficient kapitálovej primeranosti 8 % a kapitálové náklady vo výške 12 – 15 %.

- (85) Rakúsko posudzovalo hodnotu záruky aj preskúmaním teoretickej výhody refinancovania pri štátnej záruke pre BAWAG-PSK. Na základe záruky sa znížila riziková prémie asi o 0,2 % ⁽²⁴⁾. Keď berieme do úvahy záväzky ovplyvnené ratingom vo výške 24,7 mld. EUR, predstavuje hospodárska hodnota záruky 49,4 mil. EUR.
- (86) Rakúsko uviedlo, že prvok pomoci by bol v každom prípade vzdialený od nominálnej hodnoty záruky. Kapitálový trh pozná hybridné nástroje vlastného kapitálu, ktoré vykazujú silné vlastnosti záväzkov a ktoré bankový dohľad uznáva ako tzv. jadrový kapitál. Tieto by však mali podľa ustanovení bankového dohľadu dlhé minimálne splatnosti, spravidla minimálne 10 rokov. Takéto nástroje sú spojené s pevným úrokovým nárokom, ktorý je samozrejme vyšší, ako by sa platilo za jednoročný nástroj. Banky, ktorých rating bol porovnateľný s ratingom BAWAG-PSK, emitovali na jar/v lete 2006

hybridný kapitál s desaťročnou minimálnou splatnosťou s úrokovými mierami asi 5,1 %:

Tabuľka 3

Emisie hybridného kapitálu bankami s porovnateľným ratingom

Emitent	Dátum emisie	Rating v dobe emisie	Úroková miera
Banca Italease	6. júna 2006	Moody's: Baa2 Fitch: BBB+ Composite: BBB	5,159 %
AIB UK	6. júna 2006	Moody's: A2 S&P: A- Fitch: A+ Composite: A	5,142 %

Obnovenie dlhodobej rentability podniku

- (87) Rakúsko doplnilo reštrukturalizačný plán o aktualizovaný základný scenár a o analýzu citlivosti s optimistickým a pesimistickým scenárom.
- (88) Základný scenár je takýto:

Tabuľka 4

(v mil. EUR)

Výkaz ziskov a strát podľa obchodného zákonníka						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Čistý úrokový výnos	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výnosy z podielov	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výnosy z provízií	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finančný výsledok	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ostatné prevádzkové výnosy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prevádzkové výnosy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Personálne náklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vecné náklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Odpisy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ostatné prevádzkové náklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Hospodársky výsledok podniku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Riadenie rizika a hodnotenie finančného majetku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výsledok bežnej obchodnej činnosti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dane	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ročný zisk	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽²⁴⁾ Ako základ slúži zmena swapových rozpätí pred a po poskytnutí štátnej záruky.

- (89) Rakúsko uviedlo, že vzhľadom na súčasné trhové podmienky je potrebná aktualizácia plánu na rok 2007. Ročný zisk vo výške [...] mil. EUR klesol na [...] % pôvodne očakávanej sumy. Rakúsko uviedlo predpoklady a najdôležitejšie finančné ukazovatele základného scenára. Plán na rok 2008 a nasledujúce roky zostal nezmenený.
- (90) Najzávažnejšie dôvody zmeny základného scenára sú tieto:
- dlhodobá zmena rastu úrokovej krivky,
  - nečakane pomalý návrat vkladov a účtov klientov, stratených počas mohnutného výberu vkladov,
  - problémy s likviditou a potreba predať majetkové aktíva na zvýšenie likvidity,
  - trvale negatívne informovanie o BAWAG-PSK v médiách,
  - stagnácia úverových obchodov v dôsledku nedostatočnej likvidity.
- (91) Rakúsko uviedlo, že najdôležitejšími predpokladmi, ktoré sa v optimistickom a pesimistickom scenári od seba líšia, sú čistý úrokový výnos, investičné výnosy a výnosy z provízií, rast obchodov, personálne a vecné náklady a podiel rizík. V pesimistickom scenári sa zvýšil výsledok z bežnej obchodnej činnosti z [...] mil. EUR v roku 2007 na [...] mil. EUR v roku 2011 a je tak o [...] % nižší ako výsledok z bežnej obchodnej činnosti v základnom scenári. V optimistickom scenári je výsledok z bežnej obchodnej činnosti v roku 2007 vo výške [...] mil. EUR a v roku 2011 vo výške [...] mil. EUR. Výsledok bežnej obchodnej činnosti v roku 2011 v optimistickom scenári je teda približne o [...] % vyšší ako v základnom scenári.
- (92) Podľa názoru Rakúska reštrukturalizačný plán umožňuje obnovenie dlhodobej rentability BAWAG-PSK. Ponukové konanie, ktoré bolo úspešne uzatvorené 14. decembra 2006, je najlepším trhovým testom dôveryhodnosti reštrukturalizačného plánu. Svojou ponukou na investíciu v celkovej výške [...] mld. EUR dal Cerberus jasne najavo, že je presvedčený o dlhodobej rentabilite banky.
- (93) Špecifické riziká v súvislosti so žalobami týkajúcimi sa záležitosti „Refco“ v Spojených štátoch, nesplnenie záväzkov akcionárov BAWAG-PSK voči americkým veriteľom a rozhodnutie súdu o doložkách kľzavých úrokov sú podľa názoru Rakúska v reštrukturalizačnom pláne dostatočne zohľadnené:
- riziko žalôb zo strany veriteľov Refco v USA je dost nízke, a preto ho v rámci súvahy netreba brať zvlášť do úvahy; pokrýva ho všeobecné riadenie rizika,
  - riziko nesplnenia záväzkov akcionárov BAWAG-PSK voči americkým veriteľom už neexistuje. 18. decembra 2006 BAWAG-PSK a jej priami a nepriami vlastníci uzatvorili dohodu o záväzkoch zmluvných strán, ktorou sa BAWAG-PSK a jej vlastníci navzájom zriekajú regresných nárokov voči sebe,
  - riziko, ktoré by mohlo vyplývať z doložiek kľzavých úrokov, je ošetrené vo všeobecných rezervách v bilancii BAWAG-PSK.
- (94) Rakúsko pripomína, že dve účelovo zriadené spoločnosti (ďalej len „SPV“) založili na jednej strane súkromné banky a na druhej strane poisťovne, aby sa zabezpečilo splnenie požiadaviek na kapitálovú primeranosť BAWAG-PSK.
- Zabránenie nedovolenému narušeniu hospodárskej súťaže*
- (95) Podľa názoru Rakúska založenie SPV, ktorými sa posilňuje vlastný kapitál BAWAG-PSK a v ktorom sa na jednej strane angažovalo viacero rakúskych bánk a na druhej strane rakúske poisťovne, je dôkazom, že konkurenti pochopili hospodárske ťažkosti BAWAG-PSK ako príležitosť na krátkodobé podporné opatrenia v záujme zachovania dobrého mena Rakúska ako finančného centra. Bolo by nelogické, keby konkurenti poskytli BAWAG-PSK prechodnú finančnú podporu v podobe SPV a zároveň by sa cítili ohrození vážnejším narušením hospodárskej súťaže v dôsledku štátnej záruky. Tento postup bánk a poisťovní skôr ukazuje, že ďalšiu existenciu BAWAG-PSK, ktorú štátna záruka umožňuje, nechápali a nechápu ako narušenie hospodárskej súťaže. Okrem toho Komisii po zverejnení rozhodnutia o začatí konania neposlala pripomienky žiadna tretia strana, čo svedčí o tom, že ani ostatní konkurenti nechápu štátnu záruku ako narušenie hospodárskej súťaže.

(96) Rakúsko zastáva názor, že predaj BAWAG-PSK jej predchádzajúcim vlastníkom, ÖGB, predstavuje dôležité kompenzačné opatrenie. Predaj zdôrazňuje spoločnú vôľu uskutočniť dôslednú rekonštrukciu banky. To, že bol predaný podnik v ťažkostiach, je dôležitým krokom k dôslednej rekonštrukcii. Vo všeobecnosti možno podľa názoru Rakúska vychádzať z toho, že podniku bude pod kontrolou nového, súkromného vlastníka skôr zabezpečená dlhá životaschopnosť, čím sa tiež zabezpečí, že v budúcnosti nebude znovu potrebovať štátnu pomoc⁽²⁵⁾. Aj keď sa v danom prípade neuskutočnila privatizácia, je úplný prevod BAWAG-PSK pod kontrolu skúseného súkromného investora zásadným krokom k prekonaniu ťažkostí z minulosti, ktorý umožňuje pozí-

tívny hospodársky rozvoj. Okrem toho predaj banky umožňuje veľmi vysoký príspevok na reštrukturalizáciu z vlastných zdrojov v zmysle usmernení, ktorým sa dá reštrukturalizácia BAWAG-PSK financovať *de facto* na 100 %. Predaj BAWAG-PSK môže zabezpečiť životaschopnosť banky, pretože vlastníci BAWAG-PSK môžu pomocou získanej ceny splatiť okrem iného aj svoje záväzky voči banke. Tým sa opäť obnovuje hodnota príslušných pohľadávok BAWAG-PSK. Predaj sa teda ukazuje ako kľúčový prvok reštrukturalizácie BAWAG-PSK. Náklady, ktoré sú s tým spojené, sa teda v konečnom dôsledku nebudú financovať zo záruky, ale v celej výške z predaja banky.

(97) Rakúsko oznámilo Komisii, že sa už uskutočnili nasledujúce dezinvestície:

Tabuľka 5

Realizované dezinvestície

Opatrenie	Oblasť činnosti	Dátum realizácie
Predaj banky Bank Frick & Co.	Retailové bankovníctvo	19. júla 2006
Predaj podielu v Rakúskej nár. banke	Centrálna banka	12. júla 2006
Predaj Kinomax Sp. zo.o.	Obchod s nehnuteľnosťami	14. decembra 2006
Predaj Wiener Liegenschaft, 1010 Wien	Obchod s nehnuteľnosťami	8. mája 2006
Predaj HOBEX AG	Súhlas s inkasom	29. marca 2007
Predaj Funk International Austria GmbH	Poist'ovaci broker	1. januára 2007
Predaj Cosmos Elektrohandel GmbH & Co KG alebo COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs-GmbH	Maloobchod	14. septembra 2006
Voestalpine AG	Oceľ	9. novembra 2006 až 13. apríla 2007

(98) Rakúsko oznámilo Komisii aj ďalšie prísľuby BAWAG-PSK:

a) BAWAG-PSK AG predá nasledujúce aktíva tretej osobe, nezávislej od skupiny BAWAG-PSK:

⁽²⁵⁾ Rozhodnutie Komisie z 12. októbra 1994 týkajúce sa štátnej pomoci Francúzska v prospech koncernu Bull vo forme neoznámeneho zvýšenia kapitálu (Ú. v. ES L 386, 31.12.2004, s. 1), odsek 10; rozhodnutie Komisie z 26. júla 1995 o podmieničnom schválení štátnej pomoci Francúzska v prospech Bank Crédit Lyonnais (Ú. v. ES L 308, 21.12.1995, s. 92), bod 116; rozhodnutie Komisie z 21. júna 1995 o štátnej pomoci Talianska v prospech podniku Enichem Agricoltura SpA (Ú. v. ES L 28, 6.2.1996, s. 18), bod 26; rozhodnutie Komisie z 3. júla 2001 o štátnej pomoci Španielska na reštrukturalizáciu spoločnosti Babcock Wilcox España SA (Ú. v. ES L 67, 9.3.2002, s. 50), bod 40; rozhodnutie Komisie zo 16. septembra 1998 o podmieničnom schválení štátnej pomoci Talianska v prospech spoločnosti Società Italiana per Condotte d'Acqua SpA (Ú. v. ES L 129, 22.5.1999, s. 30), bod 35; rozhodnutie Komisie zo 16. septembra 1998 o podmieničnom schválení štátnej pomoci Talianska v prospech spoločnosti Italstrade SpA (Ú. v. ES L 109, 27.4.1999, s. 1), bod 2.

i) predaj podielu vo výške viac ako 50 % v P.S.K. Versicherung AG a v BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft s bilančným účinkom najneskôr k [...] a poskytnutie kúpnej opcie pre nadobúdateľa zvyšných podielov;

ii) uzavretie predaja nehnuteľností v hodnote približne [...] mil. EUR s celkovým bilančným účinkom najneskôr k [...].

- iii) predaj podielu vo výške [...] % v [...] s bilančným účinkom najneskôr k [...];
- iv) predaj podielu vo výške 42,56 % v ATV Privat-TV Services AG s bilančným účinkom najneskôr k [...];
- v) predaj [...] s bilančným účinkom najneskôr k [...].
- b) Skupina BAWAG-PSK zredukuje výšku svojich úverov pre Rakúsku republiku z [...] mld. EUR na [...] mld. EUR ku koncu obchodného roka [...] a ponechá túto sumu ako hornú hranicu na obdobie [...], teda až do [...]. Výnimku tvoria existujúce záväzky spoločností skupiny BAWAG-PSK z budúcich tranží už uzatvorených obstarávacích transakcií.
- c) BAWAG-PSK AG sa na obdobie [...], počínajúc dňa [...], vzdáva účasti na ponukových konaniach, v ktorých Rakúska republika poveruje tzv. Primary Dealers emisiou štátnych dlhopisov („state bonds“).
- d) BAWAG-PSK AG zatvorí [...] pobočiek vo Viedni do [...].
- e) V období do 31. decembra 2010 sa nebude BAWAG-PSK poskytovať žiadna iná pomoc ako pomoc podľa článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES, pomoc v rámci výskumných projektov, spolufinancovaných Európskou úniou, pomoc na všeobecné vzdelávacie opatrenia alebo opatrenia na úsporu energie v rámci schválených programov.
- (99) Rakúsko poskytlo podrobné údaje o hodnote a redukčných dôsledkoch jednotlivých kompenzačných opatrení. Podľa jeho názoru tieto opatrenia (vrátane „Bank-Run“ – pozri nižšie) povedú k tomu, aby bilančná suma skupiny bola celkovo o [...] % nižšia ako v roku 2005.
- (100) Rakúsko vysvetlilo, prečo by ďalšie redukcie ohrozili rentabilitu banky. Upozornilo na to, že rakúsky bankový trh je už dnes veľmi silno koncentrovaný a dominujú na ňom štyri bankové skupiny – Bank Austria Creditanstalt, ERSTE Bank/Sparkassengruppe, Raiffeisengruppe a BAWAG-PSK. Tieto skupiny majú v obchodoch s privátnymi a firemnými klientmi spoločný podiel na trhu 90 až 100 %. Iné banky hrajú len podriadenú úlohu. Preto sa rakúsky bankový sektor už dnes podobá oligopolnej situácii. V prípade platobnej neschopnosti BAWAG-PSK by jej podiely na trhu s veľkou pravdepodobnosťou pripadli trom najväčším konkurentom v bankovom sektore. To by len posilnilo ich aj tak významnú trhovú pozíciu. Pre trh bankových služieb platia osobitné právne a inštitucionálne predpisy. Na základe existujúcich značných obmedzení vstupu na trh v obchode s privátnymi i firemnými klientmi môže už 30 % podiel na trhu znamenať vedúce postavenie na trhu⁽²⁶⁾. V prípade platobnej neschopnosti BAWAG-PSK by preto hrozilo nebezpečenstvo, že tieto tri bankové skupiny by mohli v Rakúsku získať vedúce postavenie na trhu, alebo ho aspoň značne rozšíriť, čo by značne zvýšilo nebezpečenstvo ovládnutia trhu vznikom oligopolu. Vznikla by teda situácia, keď by sa museli schvaľovať štátne podpory, aby sa zabránilo vytvoreniu alebo posilneniu oligopolu ovládajúceho trh.
- (101) Rakúsko uviedlo, že BAWAG-PSK dosahuje stredne vysoké podiely na trhu v obchode s privátnymi a firemnými klientmi, ktoré v roku 2006 ešte viac poklesli. Dá sa to zistiť z podielov na trhu⁽²⁷⁾ za rok 2006:

Tabuľka 6

Produkty podľa oblasti činnosti		Podiel na trhu 2005	Podiel na trhu 2006
Vklady tuzemských klientov	Privátni klienti	12 %	[...]
	Firemní klienti	8 %	[...]
Úvery tuzemských klientov vrátane hypotekárnych úverov	Privátni klienti	6 %	[...]
	Firemní klienti	8 %	[...]

Príslušné podiely na trhu troch najväčších bankových skupín dosahovali vo všetkých oblastiach viac ako 20 %.

⁽²⁶⁾ Rozhodnutie Komisie z 10. februára 1997, *Bank Austria/Creditanstalt*, COMP IV/M.873, odsek 46 a ďalšie.

⁽²⁷⁾ Pokiaľ ide o podiely na trhu, Rakúsko poukazuje na rozhodnutie Komisie o kontrole fúzie z 28. februára 2007, *Cerberus/BAWAG-PSK*, COMP/M. 4565.

(102) Rakúsko uviedlo, že na posúdenie kompenzačných opatrení sú veľmi dôležité straty podielov na trhu v dôsledku mohutného výberu vkladov („Bank-Run“), presná úprava použitia platieb v rámci záručnej dohody a možný vplyv kompenzačných opatrení na rakúsky bankový sektor.

(103) V súvislosti so stratou podielov na trhu v dôsledku mohutného výberu vkladov („Bank-Run“) Rakúsko zastáva názor, že trhová pozícia banky sa redukciami bežných a vkladových účtov približne o [...] mld. EUR od konca septembra 2005 do júna 2006 už značne oslabil. Na základe „masovej hystérie“, ktorú rozpúťali správy v médiách, BAWAG-PSK nemala nijakú možnosť zabrániť zrúteniu vkladového obchodu. Pomoc preto vôbec neovplyvnila hospodársku súťaž v prospech BAWAG-PSK. Rakúsko považuje „Bank-Run“, ktorý v BAWAG-PSK priviedol k strate podielov na trhu, za kompenzačné opatrenie.

(104) Podľa Rakúska bola vysoká predajná cena rozhodujúca pre úspech reštrukturalizácie a ďalšieho pokračovania činnosti banky. Každý pokles predajnej ceny pod hodnotu [...] mld. EUR na základe kompenzačných opatrení by mal priamy vplyv na banku. Zníženie hodnoty BAWAG-PSK kompenzačnými opatreniami by znížilo aj možnosti dosiahnuť predajnú cenu potrebnú na splnenie existujúcich záväzkov.

(105) Rakúsko uviedlo, že kompenzačné opatrenia môžu mať aj negatívny vplyv na trhovú štruktúru rakúskeho bankového sektora. Predaj rakúskych bankových filiállok BAWAG-PSK niektorej z troch veľkých rakúskych bánk by mohol byť spochybnený v rámci kontroly fúzií. Predaj filiállok zahraničnej banke by skrýval nebezpečenstvo, že bankovní klienti BAWAG-PSK (hlavne privátni klienti a stredné podniky) prejdú do iných rakúskych bánk, čo by malo za následok ďalšiu koncentráciu už aj tak silno koncentrovaného rakúskeho bankového trhu. Podľa usmernení musí Komisia v takomto prípade formovať kompenzačné opatrenia tak, aby takáto situácia nevznikla.

Obmedzenie pomoci na minimálne potrebnú mieru

(106) Rakúsko uviedlo, že predmetná pomoc je obmedzená na minimálnu mieru, keďže nejde o trvalý prísun kapitálu, ale o časovo obmedzenú záruku viazanú na stanovené podmienky, ktorá bola potrebná na zachovanie dostatočnej platobnej schopnosti.

(107) Rakúsko uviedlo, že od podpisu kúpnej zmluvy 30. decembra 2006 je jasné, že BAWAG-PSK bude schopná uhradiť vlastný príspevok uvedený v reštrukturalizačnom pláne. Financovanie reštrukturalizácie zabezpečí v 100 % výške samotná BAWAG-PSK. Aj prísun kapitálu vo výške 600 mil. EUR treba považovať za vlastný príspevok.

VI. PRIPOMIENKY ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

(108) Po uverejnení rozhodnutia o začatí konania v *Úradnom vestníku Európskej únie* Komisia nedostala žiadne pripomienky od zainteresovaných strán.

VII. POSÚDENIE POMOCI

BAWAG-PSK bola v čase poskytnutia štátnej pomoci podnikom v ťažkostiach

(109) Podľa bodu 9 usmernenia sa podnik nachádza v ťažkostiach, ak nie je schopný pomocou vlastných alebo cudzích finančných zdrojov, ktoré mu poskytnú jeho vlastníci/účastníci alebo veritelia, pokryť straty, ktoré by podnik v krátkodobom alebo strednodobom horizonte celkom iste priviedli k zániku, ak by nezasiahol štát.

(110) Vo svojom stanovisku k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania Rakúsko neprotirečilo názoru Komisie, že BAWAG-PSK je podľa usmernenia podnikom v ťažkostiach.

(111) Podľa názoru Komisie by banka bez prevzatia záruky nebola schopná zvládnuť pokračujúci pokles vkladov veľkého rozsahu. Ako sa uvádza v ročnej závierke za rok 2005, audítori nemohli bezvýhradne potvrdiť ročnú závierku BAWAG-PSK práve kvôli zásade nepretržitého pokračovania činnosti podniku.

(112) Z toho teda vyplýva, že bez záruky by BAWAG-PSK musela v prebehu niekoľkých týždňov vyhlásiť platobnú neschopnosť/konkurz.

(113) Okrem toho by ÖGB podľa názoru Komisie bez podpory nebol schopný zvládnuť ťažkosti svojej dcérskej spoločnosti. A to, že BAWAG-PSK musela vytvoriť oprávky k pohľadávkam svojich vlastníkov vo výške [...] mil. EUR, potvrdzuje tento názor.

(114) Z toho vyplýva, že BAWAG-PSK bola v momente prevzatia záruky podnikom v ťažkostiach v súlade s bodom 9 usmernenia. Okrem toho ťažkosti BAWAG-PSK možno pripísať jednoznačne na účet banky a boli príliš závažné, aby ich dokázala vyriešiť skupina, ktorej banka patrila. Ani ÖGB, ani AVB by nedokázali reštrukturalizovať BAWAG-PSK bez podpory verejného sektora. Preto BAWAG-PSK prichádza do úvahy ako kandidát na poskytnutie pomoci na záchranu a/alebo na reštrukturalizáciu podľa bodu 13 usmernenia.

(115) Investície súkromných bánk a poisťovní do obidvoch SPV na posilnenie kapitálovej primeranosti BAWAG-PSK sa neuskutočnili na rovnakom základe ako štátna záruka. Riziko súkromných investorov je oveľa menšie ako riziko štátu pri poskytnutí záruky. Rakúsko potvrdilo, že bez štátnej záruky za BAWAG-PSK by nijaký súkromný investor nebol ochotný poskytnúť prostriedky, ktoré by sa dali považovať za vlastný kapitál. Investície súkromného sektora preto nie sú v rozpore so skutočnosťou, že BAWAG-PSK bola v ťažkostiach.

Existencia štátnej pomoci

(116) Na to, aby sa dalo rozhodnúť, či opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, Komisia musí preskúmať, či:

— je financované štátom alebo zo štátnych prostriedkov,

— vytvára hospodársku výhodu,

— by selektívnym zvýhodnením určitých podnikov alebo výrobných odvetví nemohlo narušiť hospodársku súťaž a

— nepoškodzuje obchod medzi členskými štátmi.

Použitie štátnych prostriedkov

(117) Na to, aby sa opatrenie dalo považovať za štátnu pomoc, musia sa dať finančné prostriedky priradiť štátu a byť priamo alebo nepriamo poskytnuté zo štátnych prostriedkov.

(118) V tomto prípade sú splnené obidve tieto kumulatívne podmienky, lebo pri tomto opatrení ide o štátnu záruku, ktorá bola poskytnutá na základe zákona štátu.

Selektívnosť

(119) Článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES zakazuje štátnu pomoc, ktorá by zvýhodnila určité podniky alebo výrobné odvetvia, t. j. selektívnu štátnu pomoc.

(120) Záruka zvýhodňuje jedine BAWAG-PSK. Podľa toho sa teda dá opatrenie považovať za selektívne.

Vplyv na obchod medzi členskými štátmi a na hospodársku súťaž

(121) Článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES zakazuje štátnu pomoc, ktorá by poškodzovala obchod medzi členskými štátmi a narušila, resp. hrozila narušením hospodárskej súťaže.

(122) V rámci svojho právneho posúdenia nemusí Komisia preukazovať skutočný vplyv štátnej pomoci na obchod medzi členskými štátmi a skutočné narušenie hospodárskej súťaže, ale len to, či je pomoc schopná tento obchod poškodiť a spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže⁽²⁸⁾. Ak pomoc členského štátu posilní postavenie podniku oproti iným účastníkom hospodárskej súťaže vo vnútornom obchode EÚ, potom platí, že ich konkurenčná schopnosť je touto pomocou narušená.

(123) Komisia upozorňuje, že bankový sektor je už dlhé roky otvorený hospodárskej súťaži. Hospodárska súťaž, ktorá sa v niektorých prípadoch realizovala už aj na základe voľného pohybu kapitálu, ako to predpokladá Zmluva o ES, sa pokračujúcou liberalizáciou zlepšila.

(124) BAWAG-PSK disponuje pobočkami, resp. dcérskymi spoločnosťami vo viacerých členských štátoch, najmä v Českej republike, na Slovensku, v Slovinsku, Maďarsku a na Malte. A naopak, banky z iných členských štátov vyvíjajú svoju činnosť v Rakúsku, či už priamo cez pobočky alebo reprezentácie, alebo nepriamo kontrolou bánk a finančných ústavov so sídlom v Rakúsku.

(125) A nakoniec v bankovom sektore sa uskutočňuje obchod medzi členskými štátmi. Štátna záruka posilňuje postavenie BAWAG-PSK oproti iným bankovým podnikom, ktorý sú jej obchodnými konkurentmi v rámci Spoločenstva. Záruka by preto mohla poškodiť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž.

⁽²⁸⁾ Pozri okrem iného rozsudok súdneho dvora vo veci C-372/97 Taliansko/Komisia, Zb. 2004, s. I-3679, bod 44.

Existencia hospodárskej výhody

- (126) Kritériom existencie štátnej pomoci je, že opatrenie vytvára pre príjemcu výhodu.
- (127) Podľa bodu 4.2 oznámenia o záručných záväzkoch a zárukách nepredstavuje záruka štátnu pomoc vtedy, ak nie je zdrojom hospodárskej výhody, keď sú splnené tieto štyri predpoklady:
- a) dlžník nie je vo finančných ťažkostiach;
- b) dlžník by bol v podstate schopný získať finančné prostriedky na finančných trhoch za normálnych trhových podmienok bez zásahu štátu;
- c) záruka sa viaže na určitú finančnú transakciu a je obmedzená pevnou maximálnou sumou, pokrýva maximálne 80 % nesplatenej sumy úveru alebo iných finančných záväzkov a má obmedzenú platnosť;
- d) za záruku sa platí náhrada podľa trhových podmienok.
- (128) Podľa názoru Komisie nie je predpoklad a) v danom prípade splnený, keďže BAWAG-PSK bola pri prevzatí záruky podnikom v ťažkostiach.
- (129) Okrem toho by nijaký účastník trhu neprevzal záruku za náhradu vo výške 0,2 %, ako ju platila BAWAG-PSK. Ako Rakúsko potvrdilo, bežná trhová náhrada by sa pohybovala vo výške medzi 32 a 49 mil. EUR ročne. Preto nie je splnený ani predpoklad d).
- (130) Poskytnutie štátnej záruky bolo teda pre BAWAG-PSK hospodárskou výhodou.

Záver

- (131) Komisia dospela k záveru, že v prípade prevzatia štátnej záruky za BAWAG-PSK ide o štátnu pomoc.

Protiprávnosť štátnej pomoci

- (132) Rakúsko poskytlo štátnu pomoc 8. mája 2006 so spätnou platnosťou od 31. decembra 2005, t. j. pred rozhodnutím Komisie o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom.

Výška pomoci

- (133) Aby sa dalo určiť, aký prvok pomoci je obsiahnutý v poskytnutej záruke, musí Komisia zistiť, či a za akých podmienok, resp. za akých predpokladov by za porovnateľných okolností prevzal záruku investor/ručiteľ, ktorý koná za bežných trhových podmienok.
- (134) Hypotetický investor koná ako obozretný poskytovateľ kapitálu⁽²⁹⁾, ktorý chce maximalizovať svoje zisky bez toho, aby sa púšťal do priveľkého rizika v porovnaní s výnosom⁽³⁰⁾.
- (135) „Koniec-koncov je správanie verejného investora porovnateľné so súkromným v tom zmysle, ako by sa správal súkromný investor v predmetnej záležitosti na základe informácií, ktoré boli v príslušnom momente k dispozícii a v závislosti od očakávaného vývoja.“⁽³¹⁾ Udalosti po vynesení rozhodnutia o investícii už nie sú rozhodujúce pre posúdenie výšky pomoci obsiahnutej v poskytnutej záruke⁽³²⁾.

Osobitosti záruky, ktorú prevzalo Rakúsko

- (136) Podľa bodu 3.1 oznámenia je potrebné prvok pomoci posudzovať vzhľadom na osobitosti záruky.
- (137) V predloženej príhode slúžilo prevzatie záruky ako zabezpečenie špecifických problémových úverov BAWAG-PSK vo výške 900 mil. EUR. Prevzatím záruky si aktíva zachovali svoju hodnotu a opravné položky, ktoré by viedli k ďalším stratám vo výške 900 mil. EUR v ročnej závierke 2005, sa stali nadbytočné. Účinnok a charakter prevzatia záruky možno v tomto zmysle porovnať s prísunom kapitálu⁽³³⁾. Týmto spôsobom sa podarilo zabrániť, aby podiel jadrového kapitálu BAWAG-PSK klesol pod zákonom stanovenú minimálnu hranicu.

⁽²⁹⁾ Rozsudok súdneho dvora vo veci C-482/99 Francúzsko/Komisia, Zb. 2002, s. I-4397, bod 71.

⁽³⁰⁾ Spojené veci T-228/99 a T-233/99, bod 255.

⁽³¹⁾ Spojené veci T-228/99 a T-233/99, bod 246.

⁽³²⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa vo veci T-16/96, Cityflyer Express/Komisia, bod 76.

⁽³³⁾ Porovnaj vec C 44/03 (pomoc Rakúska v prospech Bank Burgenland) (Ú. v. EÚ L 263, 8.10.2005, s. 8), bod 36.

- (138) Komisia dospela k záveru, že prevzatie záruky v tomto prípade nie je porovnateľné so zárukou za všetky záväzky banky⁽³⁴⁾. V prípade takých záruk majú veritelia banky prednostné právo na uhradenie pohľadávok. V prípade platobnej neschopnosti musí ručiteľ prevziať záväzky, ktoré nemôžu byť vyrovnané majetkovými aktívami banky. V hospodárskom vyjadrení sa takýmto druhom ručenia redukujú náklady banky na refinancovanie pomocou dlhopisov. Komisia síce uznáva, že prevzatie záruky tým, že sa zaručuje hodnota približne 1,6 % všetkých bankových aktív v prípade nesplatenia, do určitej miery nepriamo zabezpečuje aj záväzky, ale celkový účinok prevzatia záruky s tým nie je porovnateľný. Zo záruky, ktorú poskytlo Francúzsko v záležitosti CFF⁽³⁵⁾ a ktorá pokrývala všetky záväzky CFF, preto nemožno vyvodit' relevantné závery pre predložený prípad.
- (139) Za podmienok stanovených v záručnej dohode možno pristúpiť k uplatneniu záruky, ak naďalej pretrváva hospodárske ohrozenie banky. BAWAG-PSK potvrdila v ročnej závierke 2006 nasledovné: „Uplatnenie záruky je povolené aj vtedy, keď hrozí platobná neschopnosť banky len preto, že záruka vyprší k 1. júlu 2007; štát môže predĺžením záruky platobnú neschopnosť odvrátiť.“ Ručiteľ by potom mohol stratiť až 900 mil. EUR bez toho, aby si mohol ponechať podiely v banke, ktoré by mu umožnili profitovať z neskoršieho rozvoja.
- Scenáre predaja*
- (140) Dôležitým predpokladom pre poskytnutie záruky je prísľub spolkovej vláde, daný podielovými vlastníckmi BAWAG-PSK, že všetky svoje podiely v BAWAG-PSK alebo v AVB prevedú na tretie osoby.
- (141) Táto povinnosť predaja tvorí dôležitý základ pre posudzovanie ručenia štátu.
- (142) Podľa názoru Komisie uplatnenie záruky, a teda aj prvok pomoci v nej obsiahnutý bezprostredne závisí od celkovej investície potenciálneho nadobúdateľa, teda predajnej ceny a od ochoty nadobúdateľa poskytnúť ďalší vlastný kapitál. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Rakúsko v reštrukturalizačnom pláne uvádza, že „úspech ozdravenia a pokračovanie činnosti banky závisia vo veľkej miere od predajnej ceny. Každá redukcia predajnej ceny pod [...] mld. EUR z dôvodu kompenzačných opatrení banku priamo ovplyvní“.
- (143) Bez prísunu ďalšieho vlastného imania alebo krátkodobého zníženia rizikových aktív by pravdepodobnosť uplatnenia záruky bola o to vyššia, o čo by bola celková investícia nadobúdateľa nižšia ako [...] mld. EUR.
- (144) Komisia posúdila záruku a podmienky jej uplatnenia a dospela k záveru, že súkromný investor /ručiteľ by pri analýze rizík v momente prevzatia záruky bral do úvahy tri dôležité scenáre:
- Prvý scenár: Predaj banky pred júnom 2007 pri celkovej investícii (predajná cena + dotácia kapitálu) nadobúdateľa v hodnote [...] mld. EUR s tým, že záruka by vypršala v deň uzavretia predaja bez toho, aby vznikol nárok na jej uplatnenie.
  - Druhý scenár: Predaj banky pred júnom 2007 pri celkovej investícii nižšej ako [...] mld. EUR s tým, že záruka by bola uplatnená čiastočne alebo v plnom rozsahu.
  - Tretí scenár: Predaj BAWAG-PSK pred júnom 2007 by sa nepodaril. V takomto prípade musí záruka byť – aj keď jej celková výška postupne klesá (ročnými ziskami banky alebo znížením rizikových aktív atď.) – na určité obdobie predĺžená. Inak by s najväčšou pravdepodobnosťou došlo k uplatneniu záruky, čo by pre štát znamenalo vysoké straty.

⁽³⁴⁾ Porovnaj štátne záruky za nemecké verejnoprávne banky („Ručenie zriaďovateľa“) alebo rakúske sporiteľne („Ručenie vo veci výpadku“), obidve zrušené rozhodnutím Komisie.

⁽³⁵⁾ Rozhodnutie Komisie z 26. júna 1999, K(1999) 2035, Crédit Foncier de France (Ú. v. ES L 34, 3.2.2001, s. 36), bod 49. Rozhodnutie vo veci CFF bolo prijaté ešte pred nadobudnutím platnosti oznámenia o ručení a zárukách.

- (145) Rakúsko síce zastávalo názor, že BAWAG-PSK by mohla potrebné kapitálové rezervy vytvoriť kapitálovými dotáciami nových investorov ⁽³⁶⁾ alebo viacerými pozitívnymi ročnými výsledkami, alebo vypracovať iný, menej ambiciózný reštrukturalizačný plán, ktorý by predpokladal nižší základný kapitál a banka by tak mala väčší priestor na ďalšiu redukciu celkovej sumy záruky, ale podľa názoru Komisie súkromný investor/ručiteľ by v okamihu prevzatia záruky takéto hypotézy – ktoré sa nedali vylúčiť – nebral do úvahy, keďže alternatívne scenáre boli príliš hypotetické. Predovšetkým by súkromný investor v prípade reštrukturalizačného plánu, ktorý by bol menej ambiciózný ako ten, na ktorom sa zakladali scenáre, vychádzal z toho, že Rakúsko v prípade potreby záruku v júli 2007 predĺži. Komisia nezdieľa názor Rakúska, že záruka by v júli 2007 určite nebola predĺžená, ak by banka v tomto momente ešte nebola predaná. Skôr by bola záruka uplatnená bez predĺženia takmer v plnej výške, lebo BAWAG-PSK by ešte nevytvorila dostatočné finančné prostriedky pre dodržanie ukazovateľov finančného dohľadu a znova by hrozila platobná neschopnosť.
- (146) Komisia preskúmala aj iné možnosti splnenia požiadaviek na výšku vlastného imania po uplynutí jednoročnej záruky po neuskutočnenom predaji banky, ktoré predložilo Rakúsko. Dospela k názoru, že takéto hypotézy sa síce nedajú vylúčiť, ale súkromný investor/ručiteľ by ich v momente prevzatia záruky nebral do úvahy, pretože alternatívne scenáre, z ktorých vychádzajú, sú hypotetické alebo by sa nepriaznivo premietli v podnikateľskom pláne banky. V krátkodobom a strednodobom horizonte by očakávané zisky banky nedovolili podstatne zlepšiť jej vybavenosť vlastným imaním ⁽³⁷⁾. Zníženie požiadaviek na vlastné imanie redukciou rizikových aktív by sa zas nepriaznivo prejavilo na budúcich výnosoch banky ⁽³⁸⁾, a financovanie cudzím kapitálom by bolo porovnateľné s čiastočným predajom banky ⁽³⁹⁾.
- (147) Ideálne by bolo, keby Komisia mohla každému z troch scenárov priradiť určitý stupeň pravdepodobnosti v čase
- prevzatia záruky. Z toho by sa potom dala odvodiť výška pomoci. Na základe dostupných informácií však Komisia nedokázala presne určiť príslušné stupne pravdepodobnosti. V momente prevzatia záruky sa nedalo jasne predpokladať, akým smerom sa BAWAG-PSK bude ďalej vyvíjať.
- (148) Rakúsko uviedlo, že v čase prevzatia záruky malo prostredníctvom FMA dostatok informácií o hospodárskej situácii BAWAG-PSK, aby mohlo odhadnúť pravdepodobnosť realizácie troch opísaných scenárov. V závere sa za realistický považoval iba prvý scenár. Na podporu tohto tvrdenia však Rakúsko nepredložilo žiadne dôkazy. Komisia napríklad nedostala presné údaje o ocenení banky pred prevzatím záruky.
- (149) Hodnota BAWAG-PSK pri prijatí spolkového zákona v apríli/máji 2006 sa dá odhadnúť len pomocou približných výpočtov:
- a) Pri použití dostupných podkladov by súkromný ručiteľ mohol použiť metódu DCF (Discounted-Cash-flow = diskontovaný peňažný tok). Tento spôsob, ktorý spočíva na číslach projektovaných pre primerané obdobie, však vedie k výsledkom, kde konečná hodnota tvorí veľmi vysoké percento z celkovej hodnoty. Príklad: Na základe čistého výnosu, ktorý uviedlo Rakúsko v septembri 2006 v predloženej podnikateľskej pláne (v zastúpení za informácie, ktoré mal v apríli/máji 2006 k dispozícii súkromný ručiteľ), vychádza pri použití metódy DCF hodnota [...] mld. EUR ⁽⁴⁰⁾, pričom konečná hodnota predstavuje 85 % tejto sumy. Keďže táto metóda veľmi závisí od konečnej hodnoty, nie je podľa názoru Komisie v tomto prípade možné robiť spoľahlivé závery.
- b) Na základe predajnej ceny BAWAG-PSK vo výške [...] mld. EUR (čo na jar 2006 nebolo známe) a hodnoty vlastného kapitálu k 31. decembru 2005 vo výške 1,7 mld. EUR sa dá vypočítať obchodná hodnota (klienti a pobočková sieť) vo výške približne [...] mld. EUR. Z výšky vlastného kapitálu k 31. decembru 2005 a obchodnej hodnoty, po odpočítaní dotácie kapitálu, poskytnutej novými vlastníckmi vo výške [...] mil. EUR a Refco-platieb vo výške [...] mil. EUR v spojení s predajnou cenou, vychádza odhadovaná hodnota BAWAG-PSK na jar 2006 približne na [...] mld. EUR ⁽⁴¹⁾.
- ⁽³⁶⁾ Dotácia kapitálu menšinovými vlastníckmi je v súvislosti s tým, že Rakúsko nariadilo ÖGB predat banku, nepravdepodobná.
- ⁽³⁷⁾ Očakávané ročné výsledky BAWAG P.S.K. za prvé 3-ročné obdobie (2006 – 2008) predstavujú celkom [...] mil. EUR. Toto obdobie by bolo primeraným základom pre analýzu súkromného investora. Netreba však zabúdať, že tieto prognózy výsledku nepočítali s trhovou náhradou za poskytnutú záruku: keby banka musela zaplatiť takúto náhradu, dali by sa tieto výsledky v období reštrukturalizácie dosiahnuť oveľa ťažšie.
- ⁽³⁸⁾ Znížením celkových aktív by výnosová základňa BAWAG P.S.K. značne poklesla. Krátkodobý predaj aktív je vo všeobecnosti možný len pod trhovú cenu.
- ⁽³⁹⁾ Dotácia kapitálu menšinovými vlastníckmi je v súvislosti s tým, že Rakúsko nariadilo ÖGB predat banku, nepravdepodobná.
- ⁽⁴⁰⁾ Pri diskontnej miere 10 %.
- ⁽⁴¹⁾ 1,7 mld. EUR + [...] mld. EUR – [...] mld. EUR – [...] mld. EUR = [...] mld. EUR.

(150) Komisia musí tiež brať do úvahy, že časová tieseň v apríli/máji 2006, keď prichádzalo do úvahy angažovanie súkromného ručiteľa, bola mimoriadne veľká. Na presnú analýzu finančnej situácie banky a predloženie ponuky bolo k dispozícii iba niekoľko týždňov. Prebiehajúci mohutný výber vkladov v BAWAG-PSK predstavoval veľké nebezpečenstvo pre jej platobnú schopnosť. Ani krátke pokračovanie tohto vývoja by banka nebola prežila. Vzhľadom na časovú tieseň a výšku požadovanej záruky sa sotva dali, resp. vôbec nedali očakávať ponuky súkromných účastníkov trhu.

(151) Okrem toho tu boli prítomné ďalšie faktory neistoty, napr. v súvislosti so záležitosťou Refco v USA, a súkromný ručiteľ by musel posúdiť, či by jeho zásah – v porovnaní so štátnou zárukou – bol dostatočný na ukončenie mohutného výberu vkladov.

(152) Na základe uvedených okolností Komisia dospela k tomuto záveru:

a) doba predaja a výška kúpnej ceny za BAWAG-PSK boli pre trhovo orientovaného ručiteľa dva neznáme faktory s vysokým rizikom;

b) časová tieseň veľmi sťažovala účastníkom trhu podanie ponuky;

c) čistá hodnota majetku banky nebola natoľko nízka, aby úplne vylučovala prevzatie záruky v celkovej výške 900 mil. EUR súkromným ručiteľom, aj keď predpokladom bolo zaplatenie vysokej náhrady.

(153) Podľa názoru Komisie by sa od súkromného investora skôr dal očakávať prísun kapitálu, ktorý by z neho urobil podielového vlastníka a umožnil mu podieľať sa na

rozhodnutiach týkajúcich sa úspešnej reštrukturalizácie. Komisia a Rakúsko sa však zhodujú v tom, že žiaden súkromný investor by nebol ochotný poskytnúť prostriedky, ktoré by sa považovali za vlastné imanie ⁽⁴²⁾.

(154) Záruka by sa súkromnému investorovi nezdala naozaj vhodným nástrojom už aj preto, že požadované vysoké odškodnenie by zhoršilo možnosti výnosov, a tým by pôsobilo proti záruke. Prevzatie záruky je skôr odrazom záujmov Rakúska, ktoré spočívali predovšetkým v tom, aby sa obnovila dôvera vkladateľov a partnerov v stabilitu banky a finančný sektor v Rakúsku. Rakúsko ako ručiteľ disponuje tiež veľkými kapacitami a priaznivými podmienkami (rating AAA).

(155) Prvok pomoci obsiahnutý v štátnej záruke možno teda podľa názoru Komisie odhadnúť len ako rozpätie. Horná hranica tohto rozpätia je 898 mil. EUR, teda nominálna hodnota záruky mínus náhrada zaplatená bankou vo výške 0,2 %. Stanovenie dolnej hranice je oveľa komplexnejšie; podľa názoru Komisie by to mohli byť minimálne 2/3 nominálnej hodnoty záruky.

Analýzy, ktoré predložilo Rakúsko

(156) Komisia preskúmala analýzy stanovenia prvku pomoci v záruke, ktoré vypracovalo Rakúsko, a dospela k názoru, že z viacerých dôvodov ich treba považovať za nedostatočné.

(157) Podľa názoru Komisie finančná sila /FSR/ BAWAG-PSK a príslušná možnosť výpadku neodráža riziko ručiteľa v troch relevantných scenároch. FSR podľa Moody's zostáva vo všetkých scenároch v podstate bez zmeny, pretože záruka v hodnote 900 mil. EUR je z hľadiska investora porovnateľná s uskutočneným navýšením kapitálu o rovnakú sumu. V prvom scenári zvyšuje kapitál len budúci vlastník banky. V druhom scenári vykonáva navýšenie kapitálu sčasti budúci vlastník banky; na zvyšok sumy sa použije uplatnenie záruky. V treťom scenári sa počíta s pokračovaním záruky (aj keď s klesajúcou hodnotou), kým sa neuskutoční potrebná kapitálová dotácia alebo kým si banka sama nevytvorí požadované finančné prostriedky. Riziko ručiteľa však silno závisí od pravdepodobnosti jednotlivých scenárov, lebo platnosť záruky a uplatnená suma sa značne odlišujú v závislosti od momentu predaja BAWAG-PSK a dosiahnutej ceny predaja.

⁽⁴²⁾ Založenie obidvoch uvedených SPV súkromnými účastníkmi trhu by sa bez štátnej záruky neuskutočnilo, a teda nie je v rozpore s týmto názorom.

- (158) Pri hodnotení rizika uplatnenia záruky, ktoré sa opieralo o FSR, Rakúsko zohľadnilo iba scenár, v ktorom sa predaj uzavrie najneskôr 1. júla 2007 a nadobúdateľ realizuje celkovú investíciu v minimálnej výške [...] mld. EUR. V tomto scenári by došlo k uplatneniu záruky len pri platobnej neschopnosti BAWAG-PSK pred jej predajom. Komisia naproti tomu zastáva názor, že ďalší vývoj BAWAG-PSK sa v okamihu prevzatia záruky nedá predpovedať a pri hodnotení rizika by sa museli brať do úvahy všetky uvedené scenáre.
- (159) Podľa jej názoru sa teda FSR a príslušná možnosť výpadku platobnej schopnosti nehodia ako indikátory pre posúdenie výšky pomoci obsiahnutej v záruke.
- (160) Komisia považuje kontrolu hodnovernosti vykonanú Rakúskom za irelevantnú. Úver sa podľa bankového zákona nepovažuje za vlastný kapitál a nezabránil by poklesu podielu kapitálu pod výšku vlastného kapitálu stanovenú zákonom.
- (161) Komisia považuje za nevhodný aj postup Rakúska, keď sa snaží hodnotiť záruku stanovením teoretickej výhody refinancovania BAWAG-PSK, ktorá by s ňou bola spojená. Uvedený Asset Swap Spread sa opiera o ratingy, ktoré berú do úvahy prípadnú štátnu podporu, a teda neodzrkadľujú vnútornú stabilitu BAWAG-PSK.
- (162) Komisia ďalej konštatuje, že v prípade BGB dôkladne preskúmala pravdepodobnosť výskytu rizík, na ktoré sa záruka vzťahuje. Keďže niektoré riziká boli veľmi nepravdepodobné, Komisia na základe scenára („hospodárska hodnota“), ktorý bol pre tento prípad vhodný, prišla k záveru, že prvok pomoci v príslušnej záruke je nižší ako jej nominálna hodnota. V prípade CWP mohol podnik vďaka zárukám, spomínaným Rakúskom, získať úvery za výhodnejších podmienok, ako je to na trhu bežné. Tieto okolnosti sa v tomto prípade nevyskytujú. Po tom, ako Komisia preskúmala osobitnú situáciu CWP, však dospela k záveru, že trhová cena predmetnej záruky zodpovedá referenčnej úrokovej sadzbe plus 400 základných bodov. V prípade BAWAG-PSK Komisia tiež podrobne preskúmala všetky aspekty troch možných scenárov, aby mohla stanoviť výšku pomoci v štátnej záruke.
- (163) Komisia preto nezastáva názor, že jej metodika sa v predložennom prípade odlišuje od postupu v prípadoch, ktoré Rakúsko uviedlo.

Zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom

Článok 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES

- (164) Podľa názoru Komisie Rakúsko nevysvetlilo, aké systémové následky pre rakúsky finančný systém a v širšom zmysle aj pre celé rakúske národné hospodárstvo, by mala platobná neschopnosť/konkurz BAWAG-PSK.
- (165) Rakúsko pripustilo, že kvantitatívny odhad prípadných následkov platobnej neschopnosti banky na celé hospodárstvo je sotva možný.
- (166) V tejto súvislosti by podľa názoru Komisie museli vklady na minimálne 95 % klientskych účtov predstavovať menej ako 20 000 EUR, čím by boli v prípade platobnej neschopnosti BAWAG-PSK kryté zákonným poistením vkladov. To, že v prípade platobnej neschopnosti môžu byť na zabezpečenie vkladov použité iné banky, ešte samo osebe nepreukazuje, že by boli ohrození všetci účastníci trhu rakúskeho bankového odvetvia.
- (167) V júni 2006 OeNB vyhlásila, že rakúsky bankový systém sa napriek problému BAWAG-PSK a Hypo Alpe-Adria Bank vyvíjal v roku 2005 pozitívne. Aj záťažové testy ukázali veľkú šokovú rezistenciu. Vo všeobecnosti sa stav rakúskeho bankového systému považoval za dobrý.
- (168) Komisia uplatňovala článok 87 ods. 3 písm. b) vždy veľmi reštriktívne. Naposledy bol použitý v 80. rokoch, keď grécke národné hospodárstvo po vstupe do EÚ bojovalo s veľkou nerovnováhou a samotné Spoločenstvo schválilo na odstránenie týchto problémov osobitné výnimočné opatrenia ⁽⁴³⁾.

⁽⁴³⁾ Rozhodnutie Komisie 88/167/EHS zo 7. októbra 1987 týkajúce sa zákona gréckej vlády 1386/1983 o priemyselnej pomoci (Ú. v. ES L 76, 22.3.1988, s. 18).

(169) Komisia sa v podstate domnieva, že pomoc poskytnutá len jednému príjemcovi nie je vhodná na odstránenie situácií, na ktoré poukazuje druhá časť článku 87 ods. 3 písm. b). Vo veci *Crédit Lyonnais* ⁽⁴⁴⁾, keď opatrenia na poskytnutie pomoci dosiahli výšku približne 20 mld. EUR ⁽⁴⁵⁾, nešlo podľa Komisie o „pomoc na odstránenie závažnej hospodárskej prekážky, keďže pomoc mala za úlohu odstrániť ťažkosti jediného príjemcu pomoci, *Crédit Lyonnais*, a nie celého hospodárskeho odvetvia.“ Pomoc teda nebola schválená podľa článku 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES, ale na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ako pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá je zlučiteľná so spoločným trhom.

(170) Na základe toho Komisia zastáva názor, že článok 87 ods. 3 písm. b) nemožno na predložený prípad použiť.

Pomoc na záchranu

(171) Podľa bodu 15 usmernenia je pomoc na záchranu vo svojej podstate dočasným, návratným opatrením, ktoré by malo podnik udržať nad vodou tak dlho, kým sa vypracuje plán na jeho reštrukturalizáciu alebo likvidáciu. Podľa bodu 15 usmernenia nesmie trvanie takejto pomoci prekročiť šesť mesiacov.

(172) Záruka bola poskytnutá 6. júna 2006 (v zásade až do momentu predaja BAWAG-PSK, resp. do júla 2007). Jej platnosť prekračuje hranicu šiestich mesiacov stanovenú v usmernení. Okrem toho nadobudla skutočnú a spätnú účinnosť 31. decembra 2005.

(173) Prevzatie záruky sa preto podľa usmernenia nedá považovať za pomoc na záchranu, zlučiteľnú so spoločným trhom.

Pomoc na reštrukturalizáciu

(174) Usmernenie obsahuje kritériá, ktoré treba dodržať, aby pomoc na reštrukturalizáciu mohla byť schválená:

a) Musí byť vypracovaný a v plnom rozsahu implementovaný reštrukturalizačný plán na obnovenie dlhodobej rentability;

b) pomoc treba obmedziť na minimálnu mieru;

c) je potrebné eliminovať možné narušenie hospodárskej súťaže.

Obnovenie dlhodobej rentability (body 34 až 37 usmernenia)

(175) Pre Komisiu je vzhľadom na riešenie existujúcich ťažkostí a pozitívny hospodársky vývoj banky kľúčový prechod BAWAG-PSK ako celku pod kontrolu súkromného investora. Ako poznamenáva Rakúsko, v skutočnosti platí, že podnik pod kontrolou nového, súkromného vlastníka má lepšie vyhliadky na dosiahnutie dlhodobej rentability, čím sa zabezpečí, že nebude potrebná ďalšia štátna pomoc. Predaj sa teda javí ako kľúčový prvok reštrukturalizácie BAWAG-PSK.

(176) V januári 2007 Komisia dostala aktualizovaný plán na reštrukturalizáciu BAWAG-PSK. Zmeny (oproti pôvodnému plánu) týkajúce sa hypotéz a predpokladov majú podľa názoru Komisie význam pre presné vystihnutie aktuálnej hospodárskej situácie; dôležité finančné ukazovatele Komisia hodnotí ako realistické a dosiahnuteľné.

(177) Prognózy vývoja trhu, ktoré sú základom plánu, považuje Komisia za primerané a očakávané kapitálové výnosy za dostatočne vysoké na to, aby BAWAG-PSK sama od seba obstála v konkurencii na rakúskom a medzinárodnom finančnom trhu.

(178) Ako ukazuje podrobný opis okolností, ktoré priviedli banku do ťažkostí, rozhodujúci význam má lepšia kontrola rizík, aby sa zabránilo opakovaniu závažných chýb z minulosti. Touto témou sa podrobne zaoberalo nové vedenie banky v roku 2006, o čom svedčia predovšetkým tieto tri hlavné opatrenia:

a) Zavedenie zásad corporate governance a nového rokovacieho poriadku pre predstavenstvo;

b) zmena controllingu rizík a zriadenie postu člena predstavenstva pre kontrolu rizík;

c) zlepšenie procesov uhrádzania faktúr ⁽⁴⁶⁾ z hľadiska rizika.

⁽⁴⁴⁾ Rozhodnutie Komisie z 20. mája 1998 o štátnej pomoci Francúzska v prospech spoločnosti *Crédit Lyonnais* (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 28).

⁽⁴⁵⁾ V roku 1995 Komisia schválila prvé štátne pomoci s odhadovanou maximálnou výškou 8 mld. EUR [rozhodnutie Komisie z 26. júla 1995 o podmienčnom schválení štátnej pomoci Francúzska v prospech spoločnosti *Bank Crédit Lyonnais* (Ú. v. ES L 308, 21.12.1995, s. 92)]. V roku 1996 bola schválená pomoc vo výške 0,6 mld. EUR [rozhodnutie Komisie vo veci N 692/96 – C 47/96 (Ú. v. ES C 390, 24.12.1996, s. 7)]. Napokon boli v roku 1998 schválené ďalšie pomoci v hodnote medzi 8 a 15 mld. EUR [rozhodnutie Komisie z 20. mája 1998 o štátnej pomoci Francúzska v prospech spoločnosti *Crédit Lyonnais* (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 28)].

⁽⁴⁶⁾ Procesy zamerané na uhrádzanie faktúr.

- (179) Tieto opatrenia sú podľa názoru Komisie primerané.
- (180) Špecifické riziko v súvislosti s Refco, rizikom nespĺnenia záväzkov akcionárov BAWAG-PSK voči veriteľom v USA a s doložkou kľzavých úrokov, opísané v rozhodnutí o začatí konania, je podľa názoru Komisie v reštrukturalizačnom pláne dostatočne zohľadnené.
- (181) V roku 2006 bol už dosiahnutý nižší bilančný zisk 0,2 mil. EUR, a ročný zisk s [...] mil. EUR bol vyšší ako predpokladal reštrukturalizačný plán. Tieto údaje dokazujú, že banka sa vyvíja v súlade s reštrukturalizačným plánom.
- (182) Komisia preverila aj analýzu citlivosti, ktorú predložilo Rakúsko, obsahujúcu jeden optimistický a jeden pesimistický scenár a považuje výklad za primeraný. Po prvé, v pesimistickom scenári vychádza s výsledkom z bežnej obchodnej činnosti vo výške [...] mil. EUR v roku 2011 hodnota, ktorá zabezpečuje dlhodobú životaschopnosť banky. Po druhé, očakávaná rentabilita BAWAG-PSK v optimistickom scenári s výsledkom z bežnej obchodnej činnosti vo výške [...] mil. EUR v roku 2011 zostáva v rámci rentability konkurentov.
- (183) Rakúsko potvrdilo, že konzorcium bude realizovať reštrukturalizačný plán, ktorý aktualizovala BAWAG-PSK, a preto ho aj v plnom rozsahu schválilo.
- (184) Ak celková investícia potenciálneho nadobúdateľa priamo podmieňuje prvok pomoci v poskytnutej záruke, potom aj úspešná reštrukturalizácia banky podľa názoru Komisie závisí v rozhodujúcej miere od zvýšenia kapitálu, ktoré musia vykonať noví majitelia⁽⁴⁷⁾. Celkové investície konzorcia slúžia nielen na to, aby záruka nemusela byť uplatnená, ale vytvárajú aj primerané kapitálové vybavenie ako základ pre implementáciu reštrukturalizačného plánu.
- (185) Komisia berie na vedomie, že reštrukturalizačný plán, ktorý obsahuje podrobný plán ďalšieho rozvoja banky do roku 2011, má byť realizovaný v hlavných rysoch v období [...].
- (186) Na záver možno konštatovať, že zlepšenie rentability BAWAG-PSK vyplýva predovšetkým z interných opatrení
- a všetky pochybnosti, vyjadrené v rozhodnutí o začatí konania, boli odstránené. Komisia je presvedčená, že reštrukturalizačný plán umožní BAWAG-PSK obnoviť dlhodobú rentabilitu.
- (187) V súlade s bodmi 44 a 50 usmernenia treba Komisiu priebežne informovať o pokroku uskutočňovania plánu.
- Obmedzenie pomoci na požadovanú minimálnu mieru (body 43 až 45 usmernenia).**
- (188) Pri veľkých podnikoch, ako je BAWAG-PSK, by vlastný príspevok podniku mal podľa zásad usmernenia dosahovať 50 % nákladov na reštrukturalizáciu.
- (189) Náklady na reštrukturalizáciu predstavujú minimálne [...] mld. EUR. Nie sú financované priamo zo štátnej záruky, ale na 100 % bankou a jej vlastníkmi. Aj dezinvestície prispievajú k financovaniu reštrukturalizačného programu.
- (190) Aj v prípade, že by Komisia považovala celú sumu záruky za pomoc na financovanie reštrukturalizačných nákladov, by vlastný príspevok BAWAG-PSK predstavoval viac ako 50 %.
- (191) Podľa názoru Komisie sa formou a výškou pomoci – štátna záruka za problémové úvery umožňujúca dodržanie predpisov bankového dohľadu – podarí zabrániť, aby BAWAG-PSK dosiahla prebytočnú likviditu, ktorá by sa dala využiť na agresívne správanie, ktoré narúša hospodársku súťaž a nesúvisí s reštrukturalizačným procesom. Okrem toho horná hranica rozpätia, v rámci ktorého sa prvok pomoci nachádza, tvorí s 898 mil. EUR iba 1,6 % bilančnej sumy banky, čo je v porovnaní s inými prípadmi, v ktorých Komisia prijala kladné rozhodnutie, veľmi nízke percento⁽⁴⁸⁾.
- (192) V predložennom prípade tiež nešlo o pomoc na záchranu.
- (193) Na základe uvedeného Komisia dospela k názoru, že pomoc sa obmedzuje na minimálnu mieru, bezpodmienečne potrebnú na obnovenie dlhobodej rentability a konštatuje, že vlastný príspevok príjemcu pomoci je v súlade s usmernením.

(47) Predajná cena sa prejaví v potrebe navýšenia kapitálu.

(48) Porov. napr. rozhodnutie Komisie 1999/508/ES zo 14. októbra 1998 o podmienčnom schválení štátnej pomoci Francúzska v prospech spoločnosti *Société Marseillaise de Crédit* (vec C 42/96 ex NN 194/95) (Ú. v. ES L 198, 30.7.1999, s. 1), rozhodnutie Komisie 2005/345/ES z 18. februára 2004 o štátnej pomoci Nemecka na reštrukturalizáciu spoločnosti *Bankgesellschaft Berlin AG* (vec C 28/2002 ex NN 5/2002) (Ú. v. EÚ L 116, 4.5.2005, s. 1), ako aj rozhodnutie Komisie 2001/89/ES z 23. júna 1999 o podmienčnom schválení štátnej pomoci Francúzska v prospech banky *Crédit Foncier de France* (vec C 30/96 ex NN 44/96) (Ú. v. ES L 34, 3.2.2001, s. 36).

Zabránenie nedovolenému narušeniu hospodárskej súťaže (body 38 až 42 usmernenia).

- (194) Podľa usmernenia je potrebné prijať opatrenia, ktoré by podľa možnosti zmiernili nepriaznivý vplyv pomoci na konkurentov. Do úvahy prichádza predaj aktív, zníženie kapacít, obmedzenie prítomnosti na trhu alebo obmedzenie vstupných prekážok na príslušné trhy. Opatrenia musia byť v primeranom pomere k narušeniu, zapríčinenému poskytnutím pomoci, najmä pokiaľ ide o postavenie podniku na jeho trhu/trhoch.
- (195) Prísľuby BAWAG-PSK, o ktorých Komisiu informovalo Rakúsko, sú súčasťou procesu reštrukturalizácie. Najmä uskutočnené alebo plánované dezinvestície prispievajú v skutočnosti k financovaniu nákladov na reštrukturalizáciu a pomáhajú vyvracať pochybnosti Komisie týkajúce sa hospodárskej súťaže.
- (196) Početné opatrenia majú vplyv na hlavnú činnosť banky.
- (197) V úverovom ochode s verejným sektorom, v ktorom mala BAWAG-PSK [...] podiel na trhu (25 % v roku 2005), zredukovala banka stav úverov štátu (Rakúska republika) do konca [...] o [...] ([...] mld. EUR) na maximálne [...] mld. EUR. Uvedená horná hranica [...] mld. EUR sa do [...] neprekročí⁽⁴⁹⁾.
- (198) Ďalej sa banka, dôležitý tzv. „Primary Dealer“ štátnych dlhopisov, vzdáva na obdobie od [...], počínajúc dňom [...], do [...] účasti na ponukových konaniach. To znamená, že BAWAG-PSK sa nesmie zúčastniť na ponukových konaniach s odhadovanou hodnotou okolo [...] mld. EUR.
- (199) Tieto opatrenia by mohli poškodiť povesť banky u klientov z verejného sektora, a teda aj spomaliť budúce rozširovanie tejto obchodnej oblasti. Opatrenie týkajúce sa dlhopisov tiež zužuje rozpätie investičných produktov, ktoré môže banka poskytnúť hlavne privátnym klientom.
- (200) Obidve opísané opatrenia sa dotýkajú trhov, na ktorých bude banka zaujímať dôležité postavenie po reštrukturalizácii, a presahujú mieru potrebnú na obnovenie rentability.
- (201) Komisia tiež upozorňuje na to, že BAWAG-PSK musela ako predpoklad pre prevzatie záruky štátom predať svoje akcie v OeNB. Táto majetková účasť bola pre banku naozaj dôležitá. Okrem toho sa v júli 2006, resp. marci 2007 predali podiely v Bank Frick & Co. AG a v spoločnosti *hobex* AG. Predajom podielov v *hobex* AG, ktorá vyvíja činnosť v oblasti inkasných príkazov, sa BAWAG-PSK stiahla z dôležitej oblasti, v ktorej sú zastúpené najväčšie rakúske banky.
- (202) Rakúsko dáva prednosť tomu, aby sa zatvorenie troch pobočiek vo Viedni nepovažovalo za účinné kompenzačné opatrenie. Zatvorenie troch pobočiek vo Viedni nemožno v tomto prípade ani podľa názoru Komisie považovať za účinné kompenzačné opatrenie, lebo nie je preukázané, že u týchto pobočiek nejde o stratovú činnosť, ktorá by pri obnovení rentability musela byť v každom prípade zastavená.
- (203) V oblasti poisťovníctva, ktoré je blízke kľúčovým obchodom, BAWAG-PSK urýchlene predá vyše 50 % podiel v P.S.K. Versicherung AG a BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft a nadobúdateľovi okrem toho udelí kúpnu opciu na zvyšné podiely. Príslušná súčasná hodnota predstavuje [...] mld. EUR. V januári 2007 bola tiež predaná spoločnosť Funk International Austria GmbH.
- (204) Banka sa ďalej zaviazala, že predá najdôležitejšie majetkové účasti, ktoré nepatria k základnej činnosti (hlavne podiely v Cosmos Elektrohandels GmbH & Co KG, COSMOS Geschäftsführungs- und Beteiligungs GmbH, [...], ako aj 42-percentný podiel v ATV Privat-TV Services AG). Týmto spôsobom sa BAWAG-PSK bude môcť opäť sústrediť na svoju základnú činnosť.
- (205) Na to, aby proces predaja prebiehal hladko a prebiehajúci reštrukturalizačný proces sa podarilo ukončiť, Komisia akceptuje, aby⁽⁵⁰⁾ sa predaj [...] uskutočnil jedine pred [...] a aby sa 12 percentný podiel v ATV Privat-TV Services AG predal jedine pred [...].

⁽⁴⁹⁾ Výnimku tvoria existujúce záväzky spoločností skupiny BAWAG P.S.K z budúcich tranží už uzatvorených obstarávacích transakcií.

⁽⁵⁰⁾ Termíny realizácie kompenzačných opatrení môže Komisia predĺžiť, ak Rakúsko preukáže výskyt nepredvídateľných okolností. Vo výnimočných prípadoch, ktoré Rakúsko primerane zdôvodní, môže Komisia na požiadanie viaceré obmedzenia a podmienky aj zmeniť alebo nahradiť inými rovnocennými opatreniami.

- (206) V roku 2006 sa za [...] mil. EUR predali rôzne nehnuteľnosti. Do konca roka 2008 sa majú predat ďalšie nehnuteľnosti v bilančnej hodnote asi [...] mil. EUR. Okrem toho sa v roku 2007 má predat podiel v priemyselnom podniku Voestalpine a [...].
- (207) Okrem toho bežné účty tuzemských a zahraničných klientov v BAWAG-PSK poklesli od konca septembra 2005 do júna 2006 o viac ako 560 mil. EUR (podiel na trhu klesol o [...] % na [...] %). Vklady sa za to isté obdobie zredukovali o 4 mld. EUR (podiel na trhu klesol takmer o [...] % na [...] %). Ak sa aj takáto strata klientov nedá celkom porovnať s kompenzačným opatrením v zmysle usmernenia, predsa len mala negatívny vplyv na najdôležitejší zdroj refinancovania banky. Mohutný výber vkladov možno podľa názoru Komisie v tejto súvislosti pri celkovom hodnotení vplyvov na hospodársku súťaž považovať za poľahčujúcu okolnosť.
- (208) Bilančná suma BAWAG-PSK poklesla v celkovom vyjadrení k 31. decembru 2006 po prevzatí štátnej záruky oproti 31. decembru 2005 o 11 % (6 mld. EUR)⁽⁵¹⁾ a oproti 30. júnu 2006 o 9,3 % (5 mld. EUR). Ďalšie opatrenia, predovšetkým redukcia pôžičiek štátu o [...] mld. EUR, sa prejavia až od [...] a mali by priniesť ďalšie zníženie bilančnej sumy o [...] % (oproti roku 2005).
- (209) Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu možno podľa usmernenia považovať vo výnimočných prípadoch za oprávnenú, ak má ostať zachovaná trhová štruktúra pre vyváženú hospodársku súťaž a zánik podniku by mohol mať za následok vznik monopolnej alebo pevnej oligopolnej situácie. Zánik BAWAG-PSK v prípade platobnej neschopnosti by pravdepodobne posilnil najväčších konkurentov banky, a to na relatívne už dosť koncentrovanom trhu⁽⁵²⁾, kde Bank Austria Creditanstalt, Erste Bank/Sparkassengruppe a Raiffeisengruppe majú v Rakúsku spoločne cez 80 % podielov na trhu v oblasti retailového bankovníctva.
- (210) Komisia dospela k záveru, že kompenzačné opatrenia sú vzhľadom na rozpätie určené pre prvok pomoci v záruke porovnateľné s vplyvom na hospodársku súťaž, ktorú by mohla mať pomoc poskytnutá v prospech BAWAG-PSK.
- (211) V prípade povinnosti uskutočniť predaj, ktorú Rakúsko uložilo ÖGB, nejde podľa názoru Komisie o kompenzáciu narušenia hospodárskej súťaže, lebo príjmom pomoci je BAWAG-PSK a nie priamo ÖGB. Predaj banky konzorciu sa však považuje za podporu procesu reštrukturalizácie (pozri vyššie).
- (212) Skutočnosť, že konkurenti BAWAG-PSK založili SPV na zaistenie kapitálovej základne banky, neznamená, že štátna záruka nespôsobí žiadne badateľné narušenie hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti je dôležité, že SPV boli založené až po poskytnutí záruky v prospech BAWAG-PSK.
- (213) Komisii je potrebné priebežne informovať o pokroku dosiahnutom pri realizácii uvedených kompenzačných opatrení.
- (214) Termíny realizácie kompenzačných opatrení môže Komisia predĺžiť, ak Rakúsko preukáže výskyt nepredvídateľných okolností. Vo výnimočných prípadoch, ktoré Rakúsko primerane zdôvodní, môže Komisia na požiadanie viaceré obmedzenia a podmienky aj zmeniť a /alebo nahradiť inými rovnocennými opatreniami.

Osobitné podmienky, na ktoré sa viaže schválenie pomoci (bod 46 usmernenia)

⁽⁵¹⁾ Celková bilančná suma skupiny v rovnakom období zmluv klesla o 12,2 %.

⁽⁵²⁾ Porovnaj tiež rozhodnutie Komisie z 11. júna 2002 v konaní podľa článku 81 Zmluvy o ES vo veci COMP/36.571/D-1 — Rakúske banky („Lombard Club“) (Ú. v. EÚ L 56, 24.2.2004, s. 1), odôvodnenie 8.

(215) Dodatočne k opatreniam na zabránenie narušenia hospodárskej súťaže môže Komisia predpísať podmienky a obmedzenia, ktoré považuje za potrebné, aby nedošlo k narušeniu hospodárskej súťaže v rozpore so spoločným záujmom.

- (216) V tejto súvislosti by Komisia chcela zabezpečiť, aby sa už neposkytovala pomoc, ktorá by ovplyvnila primeranosť opatrenia pomoci, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie. Komisia síce prijala Rakúskom oznámené prísľuby BAWAG-PSK týkajúce sa poskytovania iných druhov pomoci do konca roku 2010, ale zároveň poukazuje aj na to, že v každom prípade časť 3.3 usmernenia obsahuje všeobecný zákaz pomoci na reštrukturalizáciu v prospech BAWAG-PSK počas 10 rokov od prijatia tohto rozhodnutia. Daný prísľub je podľa Komisie v zmysle bodu 46 písm. c) usmernenia primeraný a potrebný. Všeobecný zákaz sa netýka pomoci podľa článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES. Vzhľadom na stanovené ciele môže Komisia akceptovať, že spoločnosti BAWAG-PSK sa bude poskytovať pomoc v rámci výskumných projektov, spolufinancovaných Európskou úniou, pomoc na všeobecné vzdelávanie⁽⁵³⁾ v rámci schválených schém a pomoc na opatrenia zamerané na úsporu energie⁽⁵⁴⁾ v rámci schválených schém, keďže takáto pomoc by nemala podstatný vplyv na primeranosť prvku pomoci v záruke.
- (217) Okrem toho prísľuby uvedené v odôvodneniach 197 a 198 zodpovedajú podľa názorov Komisie požiadavkám podľa bodu 46 písm. a) a b) usmernenia.

VIII. ZÁVER

- (218) Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc Rakúska poskytnutá vo forme záruky na sumu 900 mil. EUR je v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES, a bola teda poskytnutá nezákonne. Pomoc môže však byť klasifikovaná ako zlučiteľná so spoločným trhom, ak budú splnené nasledujúce podmienky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc, ktorú Rakúsko poskytlo na reštrukturalizáciu BAWAG-PSK vo forme štátnej záruky na celkovú sumu 900

⁽⁵³⁾ Podľa nariadenia Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článku 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc na vzdelávanie (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 20). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím 2007/72/ES (Ú. v. EÚ L 32, 6.2.2007, s. 180). „Všeobecné vzdelávanie“ zahŕňa vzdelávanie zahŕňajúce vyučovanie, ktoré nie je použiteľné iba alebo prednostne pre súčasné alebo budúce postavenie zamestnanca vo firme, ktorá poberá pomoc, ale ktoré poskytuje kvalifikáciu široko prenosnú na iné firmy alebo oblasti práce a teda podstatne zlepšujúcu možnosť zamestnania tohto zamestnanca.

⁽⁵⁴⁾ Podľa rámca Spoločenstva pre štátnu pomoc na ochranu životného prostredia (Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3) patria medzi opatrenia zamerané na úsporu energie najmä tie, na základe ktorých podniky dokážu znížiť spotrebu energie v rámci svojho výrobného procesu.

mil. EUR, je zlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 1, ak budú splnené podmienky a záväzky podľa článku 2.

Článok 2

1. Rakúsko zabezpečí plnú implementáciu plánu na reštrukturalizáciu BAWAG-PSK, ktorý bol Komisii predložený 3. januára 2007.

2. Rakúsko zabezpečí, aby sa tieto podiely predali tretej osobe, nezávislej od skupiny BAWAG-PSK:

a) Predaj podielu vo výške viac ako 50 % v P.S.K. Versicherung AG a v BAWAG-Versicherung Aktiengesellschaft s bilančným účinkom najneskôr k [...] a poskytnutie kúpnej opcie pre nadobúdateľa zvyšných podielov.

b) Uzavretie predaja nehnuteľností v hodnote približne [...] mil. EUR s celkovým bilančným účinkom najneskôr k [...].

c) Predaj podielu vo výške [...] % v [...] s bilančným účinkom najneskôr k [...].

d) Predaj podielu vo výške 42,56 % v ATV Privat-TV Services AG s bilančným účinkom najneskôr k [...].

e) Predaj [...]s bilančným účinkom najneskôr k [...].

3. Rakúsko zabezpečí, aby sa stav úverov z BAWAG-PSK pre Rakúsku republiku znížil ku koncu obchodného roka 2007 na maximálne [...] mld. EUR. Táto suma sa nesmie prekročiť do [...]. Výnimku tvoria existujúce záväzky spoločností skupiny BAWAG-PSK z budúcich tranží už uzatvorených obstarávacích transakcií.

4. BAWAG-PSK nebude počas obdobia [...], počínajúc dňom [...], poverená emitovaním štátnych dlhopisov.

5. Do 31. decembra 2010 nedostane BAWAG-PSK žiadnu inú pomoc ako pomoc podľa článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES, pomoc v rámci výskumných projektov, spolufinancovaných Európskou úniou, pomoc na všeobecné vzdelávanie v rámci schválených schém alebo pomoc na opatrenia zamerané na úsporu energie v rámci schválených schém. Počas nasledujúcich desiatich rokov nebude schválená žiadna pomoc na reštrukturalizáciu.

6. V snahe monitorovať plnenie podmienok uvedených v odsekoch 1 až 5 Rakúsko bude do roku 2010 predkladať pravidelné správy o pokroku reštrukturalizácie BAWAG-PSK. Prvú výročnú správu predloží v januári 2009. Ďalšie správy budú informovať o rokoch 2009, resp. 2010 s termínom predloženia do konca marca 2010, resp. 2011.

Článok 3

Rakúsko Komisii do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia oznámi opatrenia, ktoré boli prijaté na jeho vykonanie.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Rakúskej republike.

V Bruseli 27. júna 2007.

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie